
ЖИТНОЗЪРНО

КН.4-5 ⬡ ГОДИНА ЕДИНАДЕСЕТА ⬡ 1937

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *	Различаване.
2.	Образът на жената въ Евангелието —
Б. Боевъ	Прелюбодейката. Мария Магдалина.
G. Nordmann.	Митологията отъ окултно гледище.
2.	Въ наши дни.
П. М-въ.	Правиленъ и неправиленъ почеркъ.
Мирчо.	Астрологията въ миналото и днесъ.
	Прости имъ!
Изъ нашия животъ: Б. Боевъ	— Свѣтлиятъ домъ въ Розовата долина.
Притчи и приказки:	Ели-Ра и Ариманъ-Дезъ.
Д. Антонова	Скалата
S.	Кълбо.
Олга Славчева.	Тъче.
Отзиви, Вести, Книгописъ	
Du Maître	Le processus biologique comparé.

SOMMAIRE

* * *	Distinguer
G.	L' image de la femme dans l'Evangile —
B. Boëv	La femme adultère. Marie Madeleine
G. Nordmann	La mythologie au point de vue occulte.
G.	De nos jours
P. M-v.	Ecriture régulière et irrégulière
Mirtcho	Astrologie dans le passé et aujourd'hui
De notre vie — B. Boëv :	Pardonne leur!
Contes et paraboles :	La claire maison de la vallée des Roses.
D. Antonova:	Eli-Ra et Ahriman-Déze
S.	Le rocher
Olga Slavtcheva:	Sphère
Echos, nouvelles et livres nouveaux	Elle tisse
Du Maître :	Le processus biologique comparé

ЖИТНО ЗЪРНО

Година XI

Кн. 4-5

РАЗЛИЧАВАНЕ

Днешното човѣчество има да разрешава една трудна задача. Въ разрешаването на тая задача взематъ участие всички човѣци, всѣки споредъ разбирането си. И ако това разрешаване върви бавно, ако то среща известни трудности, причината е, че не всички хора иматъ ясно съзнание за тази обща задача. Тѣ не могатъ да излѣзатъ изъ тѣсния кръгъ на своя личенъ животъ, на своитѣ лични разбирания, които често идватъ въ стълкновение съ разбиранията на природата, сиречь съ оня колективенъ Разумъ, който направлява общия животъ на човѣчеството и промишлява за него като цѣло, свързано съ мировото Цѣло. И наистина, ако се вгледате въ живота на повечето хора, ще видите, колко противоречия ги смущаватъ. Дойдатъ ли въ стълкновение съ ония биологични закони, които направляватъ живота имъ, тѣ почти винаги хвърлятъ вината за страданията си върху природата. Тѣ намиратъ, че тя е крива за тѣхнитѣ страдания, защото така била направила нѣщата, защото тя била вложила въ тѣхъ едни или други желания, едни или други нагони, едни или други влечения. Ако дойдатъ въ стълкновение съ обществото, съ чисто човѣшкия редъ на нѣщата, въ тѣхъ често се заражда съмнѣние и разочарование отъ свѣта. У много хора, на които липсва борчески елементъ, се явява желанието да се осамотятъ, да се затворятъ въ себе си, да заживѣятъ за себе си, да станатъ независими. Но какво се разбира всъщностъ подъ независимостъ? Да бждешъ независимъ, ще рече да намѣришъ мѣстото си въ общия организъмъ и да функционирашъ правилно. Да бжде човѣкъ независимъ, не ще рече да се уедини, да се откъсне отъ хората, защото, преди всичко, туй е невъзможно — то е равносилно на това да се отдѣли една клетка отъ тѣлото, да се отдѣли едно листо отъ дървото. А това означава чисто и просто смъртъ.

На пръвъ погледъ, това сж като че ли дребни въпроси, но всъщностъ тѣ съставятъ засега цѣлото съдържание на човѣшкия животъ. Да намѣри човѣкъ мѣстото си въ свѣта — това е една съществена и не толкова лесна задача. Тя включва въ себе си правилното разбиране на себе си и на свѣта — на природата, на хората, които ни заобикалятъ, и всрѣдъ които животътъ ни протича. Тя подразбира едно ясно разграничаване на два порядъка, които се преплитатъ въ човѣшкия животъ — установениятъ редъ на природата и преходния, постоянно промѣнливъ човѣшки редъ. Всѣки мигъ човѣкъ трѣбва да знае, кое е божествено, кое човѣшко. Очевидно, това изисква едно необикновено будно съзнание, едно непрекъснато различаване, една постоянна вътрешна работа, която е

тъй чужда на повечето хора, свикнали само механически, пасивно да се нагаждат към външните условия на живота, към външния човъшки редъ. Тия хора, все едно дали сж религиозни или безбожници, чакатъ „спасението“ си отвън, отъ други. Тъ чакатъ то да настъпи чисто автоматично, механически. Тъ не виждатъ, че задъ постоянните промѣни, които ставатъ въ свѣта — въ природата, въ човъшките общества — седатъ мислящи умове, чутки сърдца, деятелни воли.

Като става въпросъ за този важенъ процесъ — разграничаване на природния, божественъ редъ и човъшкия, отдѣляне на божественото отъ човъшкото, мнозина, може би, ще попитатъ, какъ трѣбва да става това, какъ може да се достигне едно ясно различаване на тия два вида прояви.

Ще посочимъ, преди всичко, една психологична мѣрка. Божествено е онова, което не произвежда въ съзнанието на човѣка никакво раздвояване. Човъшкото винаги произвежда раздвояване. Божественото не носи никаква скръбъ, никакво страдание, никакво помрачение. То пази у човѣка единството на неговото съзнание, неговата свѣтлина, неговия миръ, неговата радостъ, неговата любовъ.

Човъшкото е само по себе си преходно. То постоянно се мѣни. Разбира се, то не може да се отхвърли, не може да се унищожи. Ала човѣкъ не бива да му придава качества на божественото, не трѣбва да го смѣсва съ него. Божественото и човъшкото сж несъвмѣстими. Страданията на хората произтичатъ отъ това, че тѣ искатъ да ги замѣстватъ едно съ друго. За да направимъ ясна мисълта, ще приведемъ едно просто сравнение. Детето, което се ражда, неговото тѣло, е божественото. Пеленитъ, съ които майка му го повива, е човъшкото. Много пелени ще се скжсатъ и ще бждатъ смѣнени, но тѣлото на детето все си остава, макаръ да расте и да се промѣня. Ясно е, следователно, че при разпознаването на божествено и човъшко не става въпросъ да се премахне или унищожи човъшкото, а да се съзнае ясно и недвусмислено, че то е нѣщо относително, преходно, което трѣбва да бжде подчинено на божественото.

На видъ, това е и просто и ясно. Но кога рече човѣкъ да го приложи на дѣло, ще се натъкне на толкова мжчнотии — и вътрешни и външни — че ще трѣбва да работи съ будно съзнание, непрекъснато, за да достигне това ясно различаване. Да го постигне, безъ да се раздвоява, безъ да губи своето равновѣсие и миръ: нито да бѣга отъ „свѣта“ — преходното, човъшкото, нито да отрече божественото.

При това, не всичко се свършва съ различаването. Трѣбва да се направи най-вече изборъ, напълно свободенъ изборъ. Въ този свободенъ изборъ се явява човѣкътъ. Благодарение на своята свобода за изборъ, която е вложена първично въ човѣка отъ Бога, той може да избере божественото или човъшкото. А въ човѣка е вложена свободата, защото безъ свобода любовта не може да се прояви у него.

И когато ние говоримъ за проява на любовта въ живота на хората, подразбираме, преди всичко, две нѣща у човѣка — свобода и воля. Отнеме ли се свободата и волята на човѣка, той не може да прояви никаква любовъ, ни божествена, ни човъшка. Това е законъ. Около тази основна идея на човъшкото битие сж се въртели всички

митове за така нареченото грѣхопадане, въ това число и библейския митъ за Адамъ и Ева. Споредъ библейската легенда, Богъ посочилъ Адаму дървото за познание добро и зло, забранилъ му да яде отъ него, ала не поставилъ пазачи да го вардятъ. Той, следователно, ограничилъ донѣйде свободата на човѣка, безъ да му я отнеме, като оставилъ сжщевременно напълно свободна неговата воля. Ако Богъ бѣ поставилъ пазачи, първитѣ хора не щѣха да сѣгрѣшатъ, но нѣмаше да бждатъ и свободни. Понеже Любовта не може да се прояви вънъ отъ свободата, предпочело се е да сѣгрѣшатъ хората, но да сж свободни, отколкото да сж праведни, но да нѣматъ свобода. Защото както човѣкъ е ималъ свобода при направянето на грѣха, така ще има свобода и при възприемането на Любовта. Човѣкъ трѣбва да има свобода, та отъ свободна воля да приеме Любовта и да я прояви. Само свободната воля може да бжде проводникъ на Любовта.

Тъкмо този космиченъ законъ, който свързва свободата и Любовта, остава и до день днешенъ най-непонятенъ за хората. За това и не могатъ да разбератъ тѣ психологията на мистика, затова не могатъ да разбератъ въ нейната дълбока сжщина и жертвата на Христа, великото жертвено таинство на Голгота.

Около това ядро, обаче, се организира душевниятъ животъ на човѣка, у когото съзнанието се е пробудило, у когото всѣки мигъ става различаване на проявитѣ, които произтичатъ отъ двата порядъка — божественъ и човѣшки. И тогава, както той дава свобода на божественото да се прояви у него, така дава свобода и на другитѣ, да се прояви то у тѣхъ. На тази основа само може да стане истинско опознаване между човѣкъ и човѣка. Ако човѣкъ не може да види божественото у своя ближень, ако не може да види у него истината и доброто, той ще му бжде винаги чуждъ.

Истината и доброто — това е основата за опознаване на душитѣ. Защото когато Любовта и Мждростѣта действуватъ въ божествения свѣтъ, проявява се и Истината, а заедно съ нея и Доброто, като нейнъ полюсъ. Доброто е външната страна на Истината. Ето защо, Доброто може да се опитва, а Истината не може да се опитва по външенъ пжтъ.

Отъ Истината, обаче, произтича потикътъ за жертва, и тази жертва се изразява въ доброто.

Къмъ този дълбокъ опитъ, който ни разкрива тайнитѣ на Божествения свѣтъ и неговия величественъ редъ, ни води простото на пръвъ погледъ различаване на божественото отъ човѣшкото и волята за подчиняване човѣшкото на божественото.

* * *

Образът на жената въ Евангелието

Прелюбодейката

Епизодът за жената, уловена въ прелюбодейство, е предаденъ въ евангелието така просто и сбито, че предпочитамъ да го приведа изцѣло, вмѣсто да предавамъ съдържанието му.

„Исусъ отиде на Елеонския хълмъ. А книжниците и фарисеитъ доведоха при него една жена, уловена въ прелюбодейство, и като я поставиха насрѣдъ, казаха му:

Учителю, тая жена биде уловена въ самото дѣло на прелюбодейство.

А Моисей ни е заповѣдалъ въ закона да убиваме такива съ камъни. Ти що ще кажешъ за нея?

И това казаха, за да го изпитатъ, та да има за какво да го обвиняватъ. А Исусъ се наведе надолу и пишеше съ прѣстъ на земята.

Но като постоянствуваха да го питатъ, той се изправи и рече имъ: „Който отъ васъ е безгрѣшенъ, нека прѣвъ хвърли камъкъ върху нея“.

И пакъ се наведе надолу и пишеше съ прѣстъ на земята.

А тѣ като чуха това, разотидоха се единъ по единъ, като почнаха отъ по-старитъ та до последнитъ. И Исусъ остана самъ, и жената, дето си бѣше, насрѣдъ.

И когато се изправи, Исусъ ѝ рече: „Жено, къде сж твоитъ обвинители? Никой ли не те осжди?“

И тя отговори: „Никой Господи. Исусъ ѝ рече: „Нито азъ те осждамъ; иди си и отсега не съгрѣшавай вече“.

Ако книжницитъ и фарисеитъ, почтени израилски граждани, вещи познавачи и тълкуватели на Мойсеевия законъ, блюстители на правния редъ и морала, бѣха дошли при Исуса, за да разискватъ съ него единъ важенъ социаленъ въпросъ, какъвто представя прелюбодейството и проституцията, може би щѣхме да имаме единъ интересенъ разговоръ между тѣхъ и Исуса, носителъ на едно ново учение, представителъ на единъ другъ редъ — редътъ на „Царството Божие“. Ала тия люде нахлуватъ при него като тѣлапа, настърхнала, настървена. Тѣ влачатъ като подплашено животно една беззащитна жена, която е подпаднала подъ ударитъ на Мойсеевия законъ, и искатъ да изпитатъ Исуса, да го предизвикатъ да говори, та да има за какво да го обвиняватъ, както отбелѣзва евангелието. Затова ли или съ други ѳмисли, но ние виждаме, че Исусъ не имъ отгсваря нищо, а се навежда надолу и пише съ прѣстъ на земята. Какво е писалъ на земята, ние не знаемъ. Йоанъ поне нищо не загатва по това. Да бѣше станало такова събитие въ наши дни, навѣрно щѣхме да имаме най-точни и подробни сведения за него. Защото заедно съ книжницитъ и фарисеитъ, които въ наше време биха били навѣрно видни правници, социолози и учени, щѣха да пристигнатъ цѣлъ роякъ журналисти и фоторепортери, които не биха изпуснали и най-малкото движение на Исуса. И ние щѣхме да имаме поне на фотографска снимка онова, което великиятъ Учитель е написалъ на земята. За съжаление, обаче, тогава фотографията не е съществувала. Наистина, окултиститъ твърдятъ, че и въ природата има една жива фотография, че всичко, което

става, се отпечатва въ астралната свѣтлина и че, следователно, може да се види като на филмъ съ най-голѣми подробности. Ала този родъ филми сж недостъпни за обикновеното зрѣние и затова ще трѣбва да се задоволимъ съ краткитѣ думи, които Исусъ изрича, следъ настойчивитѣ въпроси на книжницитѣ и фарисеитѣ.

Изправяйки се, той казва: „Който отъ васъ е безгрѣшенъ, нека пръвъ хвърли камъкъ върху нея“. Сигурно въ тия думи се крие формулираниятъ на тѣхенъ езикъ Резултатъ отъ ония дълбоки изчисления, които Исусъ е направилъ, пишейки съ прѣстъ по земята. За тия изчисления загатва, за съжаление твърде бѣгло, Учителътъ въ една своя бесѣда. Ще предамъ накжсо освѣтлението, което той дава върху тия думи. „Христосъ, казва Учителътъ, е искалъ да имъ каже: Много добре е писалъ Мойсей, но вие зле сте го разбрали. За да се изправи тая жена по неговия начинъ вие всички трѣбва да бждете светии. Ако сте светии, хвърлете камъкъ отгоре ѝ! Но ако сте грѣшници, вие съ вашитѣ камъни ще я убиете. А кое е по-добре, да се убие ли тази жена или да се поправи?“

Учителътъ завършва коментариитѣ си върху думитѣ на Христа съ единъ привиденъ парадоксъ: „Христосъ обърна вниманието на тия хора, че грѣшници нѣматъ право да убиватъ грѣшници, защото сж отъ единъ еснафъ. Само праведнитѣ иматъ това право!“

Какъвъ магиченъ ефектъ сж произвели думитѣ на Христа върху обвинителитѣ на жената - прелюбодейка, виждаме отъ думитѣ на стиха, който гласи: „А тѣ като чуха това, разотидоха се единъ по единъ, като почнаха отъ най-старитѣ, та до последнитѣ“. Тия вехтозаветни обвинители не сж имали смѣлостта да направятъ ни най-малко възражение на Исуса. А навѣрно тѣ сж могли най-красноречиво да защитятъ съ силни аргументи старитѣ постановления на Мойсевия законъ. Ако бихме дали единъ съвремененъ преводъ на тѣхнитѣ вѣроятни доводи, бихме могли да си послужимъ съ езика на днешнитѣ правници и социолози, заети съ разрешаване на парливитѣ въпроси около прелюбодейството и проституцията. Наистина, днесъ сж създадени много по-либерални и човѣколюбиви закони, както относно бракоразвода, така и относно трѣнливия въпросъ за „регламентиране на проституцията“. Ала тия въпроси си оставатъ по сжщина все пакъ неразрешени. Негли затова, защото разрешаването имъ си остава все още подъ знака на вехтозаветния Мойсеевъ Законъ, който е билъ умѣстенъ за ония времена, но се оказва напълно негоденъ въ наши дни. Че това е така, показва фактътъ, дето днесъ тия въпроси се разглеждатъ на дълго и широко, по тѣхъ премного се пише и говори. Въ тѣхното разглеждане започва да взема живо участие съ перо и слово и жената, която отъ вѣкове е носѣла най-тежкия товаръ на закона.

Жената днесъ, просвѣтена юридически и социологично, задава въпросъ на мжжетѣ, които еднички сж ковали законитѣ, какъ трѣбва да се разглежда отъ чисто правно гледище проституцията, считана отъ нѣкоя за явление на „женска престѣпность“ (Ломброзо). Обективниятъ отговоръ за правната сжщина на това обществено явление гласи така: „Двустрѣнна сдѣлка за наемане тѣлото на човѣка и известно негово поведение за опредѣлено време“. Щомъ е сдѣлка и то двустрѣнна, кжде е другата страна? Защо „книжницитѣ и фарисеитѣ“ не доведоха при Исуса и мжжа, а само жената? Защото всич-

кият укоръ, всичкият позоръ за това безнравствено — споредъ правнитъ и етични възгледи на съвременното общество — явление се стоварва почти изключително върху жената?

Щомъ всички сж съгласни, че отъ чисто биологично гледище, проституцията е едно нарушение на закона за продължаване и съхранение на рода; че отъ морално гледище, тя представя пълно обезценяване личността на жената, която се свежда до единъ предметъ за удоволствие; че тя руши основитъ на брака и семейството; че отъ чисто здравно гледище се явява разпрсстранител на опасни болести, които разяждатъ самата сърцевина на живота, носейки израждане на расата; че отъ правно гледище носи сериозни разстройства на правовия редъ, представяйки изворъ на престъпления, които просто гъмжатъ всрѣдъ тази „утайка на обществото“; защо тогава да не се погледне право въ лицето това социално зло, да се опредѣлятъ ясно преди всичко вътрешнитъ отговорности на мъжа и жената? Защо да се наказва така тежко почти изключително жената, не само юридически, но и отъ страна на общественото мнѣние? Затова ли защото мъжътъ по може да се укрие, а жената — не? Дали мъжътъ може по-успѣшно да се укрие или не, злото си остава зло, и за него еднакво сж виновни както жената, така и мъжътъ. До това схващане идватъ съвременнитъ хора, и то намира вече отражение не само въ литературата, но и въ социалното законодателство. Не поради туй ли, че онова що Христосъ е писалъ съ прѣстъ на земята — макаръ и незнайно — е започнало днесъ да оживѣва? И наистина, ние го виждаме вече отразено въ едно по-широко, по-хуманно и по-справедливо третиране на въпроса. Въ възгледитъ на днешнитъ хора прозвучава словото на великия Галилеянинъ, отправени нѣкога къмъ жената, следъ разотиване на нейнитъ обвинители: „Кжде сж ония, които те обвиняваха? Никой ли не те осжди?“

Учителътъ загатва, че Христосъ е казалъ и други думи на тази жена. Тѣ не сж записани. Ала въ душата ѝ е станалъ такъвъ корененъ превратъ, че напълно се е измѣнилъ нейния пжтъ въ живота. Отъ две хиляди години тази жена — многократно умножена — ходи по земята, за да оживи съ слово и дѣло онова, що великиятъ Учител написа нѣкога съ прѣстъ на земята, и да предаде на своитъ братя и сестри вътрешния смисълъ на ония думи, които той ѝ каза насаме.

И тази жена днесъ говори, че докато хората не се проникнатъ напълно отъ духа на Христовото слово, както тя направи нѣкога, този въпросъ ще си остане все неразрешенъ. „Книжницитъ и фарисейтъ“, голѣма частъ отъ които образуватъ тайната клиентела на „падналитъ жени“, и които нерѣдко сж съучастници на „прелюбодейката“, все ще се криятъ задъ постановленията на „Мойсеевия законъ“. Тя твърди, че докато мъжътъ не се издигне до онова висше съзнание, чийто носителъ се явява Христосъ, и докато жената не достигне нравствената висота на „дѣва Мария“, епизодътъ на прелюбодейката нескончаемо ще се повтаря.

Дойде ли това съзнание, оживѣ ли духътъ на Богочовѣка въ душитъ на хората, тогава всички „книжници и фарисеи“, сиречь всички правни норми и закони ще се разпрѣснатъ отъ само себе си — „отъ най-старитъ до последнитъ“ — както е казано въ евангелието.

Името на жената, уловена въ прелюбодейство, не е споменато въ евангелието. Сигурно тя не е била така знатна и именита, както друга една нейна посестрима — Мария Магдалина.

Мария Магдалина

Макаръ да не е споменато това въ евангелието, но отъ само себе си се подразбира, че най-прочутата блудница въ Иерусалимъ по времето на Исуса ще да е била дивна хубавица. Едно отъ ония рѣдки въплъщения на класичната красота, чиито митологични първообрази ни сж дадени въ Афродита — Венера или Астарта.

Красива като тѣхъ и интелигентна като прочутитѣ хетери на древна Елада. Тѣкмо за това, може би, въ най-дълбоката книга на гностичната мъдростъ, Пистисъ - Софѣа, Мария Магдалина е представена — всрѣдъ крѣга избрани ученици, състоящъ се отъ дванадесетѣ апостоли и още нѣколко жени, които Христосъ посвещава следъ възкресението си, въ течение на единадесетъ години. въ тайнитѣ на Гнозиса — като най-будна духомъ, най-прозорлива, обладаваща най-чутка интуиция. Дори на едно мѣсто въ поменатата книга въ устата на Спасителя се влагатъ следнитѣ думи: „Затова по-преди ви казахъ, че кждето съмъ азъ, ще бждатъ и моитѣ дванадесетъ посланници въ свѣта. Ала Мария Магдалина и Иоанъ Девственикътъ ще бждатъ погоре отъ всички ученици“.

Явно е, че колкото силно е било обаянието отъ красивата външность на Мария Магдалина, отъ нейната плътъ, всрѣдъ хората отъ свѣта, толкова силно е било обаянието отъ нея и като душа всрѣдъ мистицитѣ отъ християнско време. Нейниятъ образъ е увѣковъченъ не само въ Пистисъ - Софѣа, не само въ дивната легенда, която следъ малко ще ви разкажа. Драматичниятъ епизодъ за нейното отиване при Христа, предаденъ въ 7 глава отъ евангелието на Лука, е послужилъ за канава на една или две драми отъ съвременни драматурзи, озаглавени по името на самата героиня. Тѣхъ можете сами да прочетете, а азъ ще ви припомня легендата. Споредъ нея, следъ смъртъта на майката Божия, Мария Магдалина, заедно съ Марта, Лазаря и нѣколцина други последователи на Христа, били хвърлени отъ римлянитѣ въ единъ полуразрушенъ корабъ, който билъ пуснатъ въ морето безъ кормило и безъ весла. Въпреки това, обаче, тѣ не погинали, а пристигнали невредими въ Марсилиа. Тукъ Лазаръ станалъ епископъ, Марта основала манастиръ, а Магдалина се оттеглила въ едно пустинно мѣсто въ ближнитѣ планини — пещерата Ла Бомъ — кждето се отдала на покаяние, молитва и отшелнически подвизи Въ туй отшелие тя прекарала толкова години, колкото години прекарала въ свѣта въ разпътенъ животъ и удоволствия. Легендата разказва, че онова мѣсто отъ челото ѝ, което Христосъ докосналъ съ ржка и до днесъ личи върху мъртвата ѝ глава — свѣжо, непокътнато отъ тлението на смъртъта. А разкошната ѝ, златисто-руса коса, съ която тя е бърсала нозетѣ на Христа, и до день днешенъ не е окапала. Тя е запазила и досега живия си блѣсъкъ. Това се е запазило, споредъ легендата, нетленно и следъ смъртъта отъ нейното тѣло, а душата ѝ, пакъ споредъ легендата, е била отнесена отъ ангели въ небето.

Да се спремъ сега за мигъ върху самия, изпълненъ наистина съ

рѣдък драматизъмъ, епизодъ за отиването на Мария Магдалина при Христа, така както е предаденъ въ евангелието на Лука.

На угощението, което видниятъ фарисей Симонъ дава на Христа, идва съвсемъ безцеремонно, безъ покана, безъ да мари ни обичаи ни обществено мнѣние, една отъ най-голѣмитѣ грѣшници на Иерусалимъ, блудницата Мария Магдалина. Идва, носейки алабастренъ сждъ съ миро, и смѣло, дързновено — Симонъ би казалъ безочливо — пада предъ нозетѣ на Христа, като започва да ги облива съ сълзи, да ги бърше съ косата си, да ги цѣлува и да ги помазва съ миро — прашнитѣ нозе на Христа, обути само въ едни леки сандали. За фарисея Симонъ и за другитѣ присѣтстващи, това е било цѣлъ скандалъ. Какъ смѣе тази грѣшница да се докосва до тоя святъ човѣкъ, па да цѣлува и нозетѣ му съ грѣшнитѣ си уста? Въ душата на Симона тутакси плъзва съмнѣние. „Тоя, ако бѣше пророкъ, помислюва си той, щѣше да знае, коя и каква е жената, която се допира до него“.

Да, но тази жена не иска да знае ни Симона, ни останалитѣ гости. Нейната душа, цѣла отправена къмъ Христа, се отдава на едно непринудено излияние, подобно изворъ, който блика, подобно цвѣтъ, който се разцѣфва и разнася надалечъ своя ароматъ. Ала ако зърнѣше въ този мигъ негодуващето лице на Симона, тя би могла да му отправи думитѣ, които неведнѣжъ сж минавали негли презъ ума ѝ въ минути на тѣжна размисль:

„Ти ли ще ме презирашъ, Симоне? Не си ли ти единъ отъ ония почтени люде, таченъ отъ хората зарадъ богатството ти и високото ти обществено положение, считанъ за безупреченъ съпругъ и баща, за високо нравственъ човѣкъ, който неведнѣжъ си идвалъ скритомъ при мене, падналата, презрѣна жена, блудницата? Не съмъ ли те виждала да се върдаляшъ при нозетѣ ми, снелъ и маска и мантия, да ги прегръщашъ съ треперливи отъ страсть рѣце и да ги цѣлувашъ съ сладни устни? Ти си изпросвалъ ласкитѣ ми съ скъпи дарове, които си ми поднасялъ съ треперлива рѣчка. За какво негодувашъ? Затова ли че съмъ колѣничила при нозетѣ на този святъ човѣкъ, при нозетѣ на Човѣка, на Сина Божи и ги обсипвамъ съ цѣлувки? А ти не си ли колѣничилъ предъ менъ и не си ли обсипвалъ тѣлото ми съ цѣлувки? При това ти си правилъ това тайно, въ тъмно, а азъ го правя на яве, при пълна свѣтлина.“

Ти се съмнѣвашъ въ Пророка и се питашъ, не знае ли той, коя съмъ. Казвамъ ти, че той знае, коя съмъ, защото познава душата ми, а ти, който си мислишъ, че ме знаешъ, всъщностъ никога не си ме познавалъ, защото си търсилъ въ мене само плътта. И нима азъ нѣкога съмъ проявила душата си предъ тебе, за да ме познаешъ? Каквото си търсилъ при мене, това съмъ ти давалъ. И азъ така те познавахъ: като едно животно, гладно и жадно, което идва да напита за мигъ глада и жаждата си, за да заспи наново. Нима ти не бѣше спящъ, когато се изхлузваше гузно изъ моитѣ покои, турилъ отново своята маска на благочестие и благонравие, наметналъ своята почтена мантия, потулваща въ многобройнитѣ си гънки хиляди мѣнички тайни? Знаемъ, че вънъ предъ хората ти ще издигнешъ гласъ на възмущение противъ женитѣ, които прелюбодействуватъ, ще произнесешъ съ тържественъ гласъ строгата присжда на Мойсевия законъ — „такива съ камъни да се убиватъ“ — и съ спокойна съвѣсть прѣвъ

ще хвърлиш камък върху „грѣшницата“. И щѣше дълго време да постѣпваш така, ако не бѣше чулъ думитѣ на великия Учителъ: „Който отъ васъ се смѣта за безгрѣшенъ, нека прѣвъ хвърли камъкъ върху нея“, и ако той не бѣ събудилъ съзнанието ти съ притчата за двамата длѣжника и съ следнитѣ откровени думи: „Видишъ ли тая жена? Влѣзохъ въ къщата ти, а ти вода за нозете ми не даде; а тя съ сълзи облѣ нозетѣ ми и съ косата си ги изтри. Ти цѣлувка ми не даде, а тя не е престанала да цѣлува нозетѣ ми. Ти съ масло не помаза главата ми, а тя съ миро помаза нозетѣ ми. Затова ти казвамъ, прощаватъ ѝ се многото грѣхове. Защото тя много възлюби“.

Мария Магдалина — това е душата на човѣка, красива, божествена сама по себе си, която блуждае като комета въ лабиринта на материалния свѣтъ. Симоновци се наслаждаватъ отъ чара на нейната красота, отъ обилието на нейния животъ, отъ соковетѣ на нейната младостъ, ала неспособни да я разбератъ, тѣ искатъ да я ограничатъ въ изкуственитѣ рамки на външния, човѣшки законъ. Напраздно, тя разрушава всички изкуствени норми, всички изкуствени прегради, нарушава цѣлиятъ имъ общественъ редъ и става блудница — „асоциаленъ типъ“. Докато намѣри своето Слънце, своя космиченъ центъръ, и трѣгне по истинската си орбита. Защото никакви Симоновци, съ всичкия имъ моралъ, съ всичкия имъ правовъ редъ, съ всичкитѣ имъ закони, не могатъ да издигнатъ жената, да я „спасятъ“. Спасението не е призвание на обикновения човѣкъ, то е функция на космичното съзнание, чийто носителъ се явява Христосъ.

Мария Магдалина намира Христа — душата на човѣка, която търси любовта презъ хиляди блуждания, намира своя центъръ. Каква е дълбоката символика на нейното колѣнничене при нозетѣ на Христа, на нейнитѣ сълзи, на нейнитѣ цѣлувки, ще намѣрите това въ бесѣдата на Учителя „Цѣлование ми не даде“ (IV серия бесѣди), кждето е дадено най-дълбокото и най-оригинално обяснение на цѣлувката, което азъ познавамъ.

Боянъ Боевъ

Митологията отъ окултно гледище

Всѣка култура има периоди на детство, юношество, младежки периодъ, на зрѣла възраст и старчески периодъ. Когато културата дойде до последния периодъ, отново идва нова, младенческа, детска култура съ нови ценности. Чрезъ нея прозвучава за пръвъ пжтъ въ историята новото слово, което разумната природа внася въ живота. Както всѣка култура си има тия периоди, тъй и цѣлото човѣчество въ своята съвокупностъ минава презъ тѣхъ.

И въ всичкия този великъ културенъ възходъ човѣчеството е подпомагано и ръководено съ нѣжна ръка отъ по-напредналитѣ сжщества. Значението на това се вижда отъ следната аналогия. Да си представимъ дете, което се оставя безъ чужда помощъ да изучава четиртѣ аритметически действия. То ще може да ги усвои и самъ, но ще употреби повече усилия и време. А въ училището съ помощта на по-знаещитѣ, по-напредналитѣ, то ще ги научи за нѣколко години. Сжщо така, човѣкъ самъ, безъ чужда помощъ, би могълъ да открие и усвои цѣлата аритметика съ учението за дробитѣ, пропорциитѣ, просто и сложно тройно правило, после цѣлата алгебра, тригонометрия, аналитична геометрия, дескриптивна геометрия, висша математика и пр. Но за да открие всичко това самъ, би му трѣбвали може би милиарди години, а сега съ помощта на другитѣ той може да го усвои въ съкратенъ срокъ, за 10—15 години. — Нѣщо аналогично е и съ развитието на цѣлото човѣчество.

При зазоряването, при детството на всѣка култура и на цѣлото човѣчество по-напредналитѣ сжщества взематъ голѣмо участие за възпитанието и развитието ѝ. По-после, когато тя достигне до по-голѣмъ разцвѣтъ, тѣ пакъ взематъ участие, но то тогазъ е отъ съвсемъ другъ характеръ.

Центроветѣ, огнищата, чрезъ които напредналитѣ сжщества, великитѣ гении на човѣчеството сж действували въ миналото, сж тъй нареченитѣ окултни школи на миналото. Такива просвѣтителни центрове на висша наука, на висша философия и мъдростъ е имало въ всички култури: въ Египетъ е действувала Херметическата окултна школа, въ Гърция и Тракия — Орфеистката и пр.

И тия окултни центрове, тия източници на знание, на свѣтлина при зазоряване на всѣка култура, сж действували по възпитателни методи, които строго отговарятъ на степенъта на развитието на дадена култура. Единъ отъ начинитѣ е билъ разпространение всрѣдъ народа на разни митове, легенди, сказания, въ които мъдростъта, дълбоката философия, природнитѣ и божествени закони сж били облечени въ красива художествена символична форма. Великитѣ принципи и закони сж били изразени чрезъ символични разкази, увлекателни сами по себе си. често пжти най-фантастични, но пропити съ вътрешна правда и мощъ. И тѣ сж били мощни по единствената причина, че сж отговаряли на една висша реалностъ. Разбира се, човѣчеството въ своето детинство не е могло да схване тая реалностъ въ научна, логична форма, чрезъ философска система. То не било още готово за това. Обаче то е могло да разбира тия красиви сим-

воли. Разбира се, то не е било способно да вникне въ вътрешния имъ мистиченъ смисълъ, обаче въпрѣки това, тѣ дълбоко действували върху неговото въображение, естетично чувство и подсъзнание. Силитѣ, които тия символи раждали въ народната душа, сж работѣли съ вѣкове и хилядолѣтия въ подсъзнанието и чрезъ една духовна алхимия се претворявали въ добродетели, въ висши морални чувства, въ вътрешенъ подсъзнателенъ усѣтъ за природнитѣ и божествени закони.

И древнитѣ митологични разкази доказватъ, че нѣма дълбока философска идея, нѣма мистични принципи и закони, макаръ и най-трудно разбираеми, които да не могатъ да се облечатъ въ символични разкази и легенди, достъпни за народната душа въ детския периодъ на дадена култура.

Единъ психологиченъ законъ гласи: Това, което една култура или раса усвои въ символична форма въ детинството си, тя после чрезъ туй става способна да разбере сжщитѣ истини и въ научна, логична форма.

Ето защо тия символични легенди, митове и пр., които окултнитѣ центрове на миналото сж прѣскали изъ народа, сж били срѣдство за повдигането на културата, на съзнанието. Ще дамъ нѣколко примѣра отъ гръцката митология.

Нека вземемъ най-първо за примѣръ легендата за Тезей и Ариядна. Атинянитѣ всѣки 8 години били задължени да пращатъ на островъ Критъ по 7 момци и моми, които били хвърляни въ едно подземие, наречено лабиринтъ и тамъ ставали жертва на чудовището минотавъръ. Мнозина герои се опитвали да помогнатъ, но безуспѣшно: пжтекитѣ въ лабиринта били така преплетени, че тѣ се изгубвали вътре и ставали жертва на минотавра. Нѣй-сетне царскиятъ синъ Тезей пожелалъ да освободи атинянитѣ отъ тая напасть. Царската дъщеря Ариядна решила да му помогне. Тя му дала края на кълбо конци, което държала въ ржцетѣ си. Той влѣзълъ въ подземието, държейки края на конеца, и тя отвивала отъ кълбото. Той намѣрилъ минотавра, победилъ го и по конеца намѣрилъ изхода. — Една висша истина е изложена тукъ въ красивъ символъ: Тезей е човѣкътъ, лабиринтътъ е свѣтътъ, минотаврътъ е нисшето, животинското въ човѣка. Ариядна е божественото въ човѣка. Защо Ариядна се нарича царска дъщеря? Защото божественото въ човѣка има висшъ произходъ. Човѣкъ може да победи нисшето въ себе си само чрезъ съдействието на своето възвишено естество.

Друга легенда е тая за Язонъ и златното руно. Баща му — царъ Езонъ — е сваленъ отъ Пелеясъ, който завзема престола. Язонъ, вече младежъ, решилъ да си възвърне отново бащиния престолъ, който му се пада. Той отива при двора на Пелеяса. Последниятъ му казва, че е съгласенъ да му даде царството, само ако донесе златното руно на онзи овенъ, на който се спасилъ Фраксъ. Язонъ отива да пита Додонския говорещъ джбъ, какво да прави. Джбътъ му дава ценни съвети. По молбата на говорещия джбъ отъ единъ клонъ на последния той поржчва да му приготвятъ статуя, която поставя на кораба, съ който ще пжтува за търсене на златното руно. Въ време на пжтуването тая статуя постоянно му е говорила и го съветвала, какво да прави. Той съ група младежи пжтува съ корабъ за стра-

ната Колхида, дето е златното руно. Следъ много приключения и препятствия той побеждава змея, който пази златното руно и го взема.

Ще кажа пакъ нѣколко думи за обяснение на тоя символъ. Язонъ е пакъ самиятъ човѣкъ. Той е царски синъ, — значи има божественъ произходъ, въ него има възвишено естество. Царскиятъ престолъ му е огнетъ; т. е. човѣкъ тѣй е потъналъ още въ гжстата материя, че не съзнава своя божественъ произходъ, не разполага съ тия божествени сили, и затова е като лишенъ отъ престола.

Обаче той трѣбва да вземе златното руно, което представлява висшето му естество, и това е условие за възвръщане на престола. Ценнитѣ съвети, които получава отъ Додонския говорещъ джбъ и отъ статуята, приготвена отъ клона на сжщото дърво, сж загатване за подкрепата на човѣка въ възходящия му пжтъ отъ разумнитѣ сили на природата, отъ невидимия свѣтъ. Препятствията и мжчнотиитѣ, които Язонъ среща по пжтя си за Колхида, сж изпитанията на човѣшката душа въ пжтя на своето ученичество, въ пжтя на своето пробуждане. Всѣко такъво изпитание е задача, която той трѣбва да разреши и чрезъ туй пробужда нови сили въ себе си и се приближава до желаемата цель. Змеятъ означава нисшата природа. Чрезъ нейното побеждаване можешъ да се доберешъ до златното руно.

Интересни сж и многобройнитѣ легенди за Херкулеса. Аргоскиятъ царъ му възложилъ 12 поржчки, за чието изпълнение се изискватъ голѣма смелостъ и сила. Херкулесъ билъ подчиненъ на Евристея и само чрезъ тия 12 подвизи можелъ да получи своята свобода.

Ще споменемъ нѣкои отъ подвизитѣ му. Напримѣръ, Херкулесъ е трѣбвало да слѣзе въ Тартара (ада) и да доведе отъ тамъ триглавото чудовище Церберъ, въ гривата на което се гърчели змии и опашката му била цѣлъ драконъ. Този подвигъ на Херкулеса означава побеждаване на нисшето, животинското естество отъ човѣка. Само този е начинътъ за освобождение отъ властѣта на Евристея, т. е. отъ закона на кармата. — Другъ неговъ подвигъ билъ очистването на Авгиевитѣ обори. Оборитѣ на царъ Авгий сж години не били чистени и били пълни съ торъ отъ многобройнитѣ стада на царя. Херкулесъ ги очистилъ, като пробилъ две дупки въ обора, отбилъ две рѣки и пусналъ водитѣ имъ да минаватъ презъ тия дупки. Тѣй за единъ день били очистени оборитѣ. Това е пакъ загатване за кармата. Несмѣтниятъ торъ въ Авгиевитѣ обори — това е натрупаната карма. Човѣкъ може да я ликвидира за дълго време, обаче чрезъ струята на висшия животъ, който минава презъ него, това става за кжсо време.

Сжщата идея е вложена и въ легендата за градината на Хесперидитѣ. Херкулесъ е трѣбвало да вземе отъ тая градина три златни ябълки. Но дървото, което давало златни ябълки, било пазено отъ змей. Херкулесъ минава презъ голѣми страдания, изпитания и найсетне постига своята цель. Защо ябълкитѣ сж именно три? Това означава тритѣ страни на божественото човѣшко естество.

Богинята Деметра има дъщеря Персефона, която бива грабната отъ Аидъ. Последниятъ я занася въ подземното си царство. Персефона периодически се връща при Деметра и пакъ слиза въ подзем-

ното царство. Това е загатване за пътя на еволюцията на човешката душа.

Дълбоки окултни истини проникватъ тия митове и легенди. Напримѣръ въ една легенда се говори за рѣката Лета или рѣката на забравата. Всѣки, който се окжпвалъ въ нея, забравялъ всичко, което знаелъ. Това е загатване за гжстото було, което се хвърля при всѣко ново превъплощение на човѣка върху миналитѣ му опитности. Легендата за циклопитѣ или едноокитѣ гиганти не е ли загатване за третото око, което сж имали прадѣдитѣ на днешното човѣчество и загатване за което намираме и въ нѣкои днесъ живуци тропически влечуги, у които срещахме атрофирано трето око въ мозъка?

Въ другъ митъ се разправя, че Ахилесъ, единъ отъ най-голѣмитѣ герои, когато билъ малко дете, майка му го потопила въ небесния огънь, за да го направи безсмъртенъ. Но въ този мигъ тя била изненадана отъ нѣкого и поради това не могла да довърши своята работа, и петата на детето останала непотопена. И затуй на това мѣсто у Ахилеса останала една малка смъртна частъ. Поради туй Ахилесъ по цѣлото тѣло билъ неуязвимъ и само петата била уязвимо му мѣсто.

Въ окултната наука петата и изобщо нозетѣ сж символъ на добродетелитѣ. А добродетелитѣ сж проява на любовта. Чрезъ тая легенда се е загатвало на народната душа, че тогавашната култура е достигнала до известни постижения, но има нѣщо още, което не е достигнато и което ще бжде донесено въ бждеще чрезъ Христа! И наистина, Христосъ на тайната вечеря омива тъкмо нозетѣ на ученицитѣ, т. е. това, което у Ахилесъ, представителя на гръцката култура, е уязвимо.

Съ висши истини сж пропити митологиитѣ и на другитѣ раси и култури. Нека вземемъ за примѣръ отъ германската митология легендата за Зигфридъ. Както Ахилесъ е представителъ на гръцката култура, тъй и Зигфридъ е такъвъ на германската култура преди идването на Христа, преди вливане на Христовия импулсъ въ културата. Легендата за Зигфридъ е била дадена на германската раса доста време преди Христа. Зигфридъ билъ неуязвимъ по цѣлото си тѣло; и най-твърдата стрела не можела да пронизе тѣлото му. А само между плешкитѣ той ималъ слабо, уязвимо мѣсто, защото когато се кжпѣлъ въ кръвта на дракона, единъ липовъ листъ падналъ върху това мѣсто на тѣлото му. Кримхилда, жена му, знаела това и повѣрила тая тайна на Хагена, за да пази Зигфрида, когато влиза въ бой, та да не бжде ударенъ тъкмо на туй мѣсто. Тя му казала, че туй мѣсто се познава по нашития кръстъ върху горната дреха.

Въ легендата се разправя още, че веднѣжъ Зигфридъ взелъ отъ кралъ Алберихъ следъ жестокъ бой вълшебната шапка, която като турялъ на главата си, ставалъ невидимъ. Зигфридъ отива да пие вода отъ единъ кладенецъ. Въ туй време Хагенъ го пронизва съ стрела тъкмо на това мѣсто, дето е пришитъ кръстътъ.

Нибелунгитѣ сж синове на царството на мъртвитѣ, синове на тъмнината. Тѣ сж притежатели на богатства, надъ които има проклятие. И понеже Зигфридъ отнелъ това тѣхно богатство, той скоро умира.

Богатството, което Зигфридъ взема отъ Нибелунгитѣ, е загатване за такъво преплитане на човѣка въ живота на гжстата материя, при което висшето му естество не се проявява и законътъ на ограниченията добива власт надъ него. Шапката, която взема Зигфридъ отъ кралъ Алберихъ и чрезъ която става невидимъ, е загатване за умствената сила; това е загатване, че чрезъ развитието на ума германската култура е достигнала до известна мощъ (това е изтъкнато символично въ легендата чрезъ красивия образъ, че съ шапката, турена на главата, Зигфридъ става невидимъ). Обаче какво загатва фактътъ, че у Зигфрида между плешкитѣ има уязвимо мѣсто, което се познава по пришития върху ризата кръстъ? Чрезъ този разказъ ръководителитѣ на германската култура преди идването на Христа сж загатвали символично на народната душа, че цѣлата тѣхна култура има едно слабо мѣсто, и това е по отношение закона на любовта и жертвата. Това е загатване за Христа, Когото тѣ трѣбва да очакватъ, защото тъкмо съ кръста си Христосъ покри това мѣсто, което бѣше уязвимо у Зигфрида между плешкитѣ.

Дълбокъ символизъмъ прониква и легендата за Светата чаша („Светия Гралъ“) и пр.

И славянската митология е сжщо тъй богата съ красиви символични легенди и сказания.

Този методъ се е прилагалъ широко и отъ Христа. Той нали е говорѣлъ народу съ притчи, а на ученицитѣ си е тълкувалъ вътрешния имъ смисълъ? Напримѣръ притчата за блудния синъ, за сѣяча, за талантитѣ и пр.

* * *

Може да се прокара аналогия между живота на детето и детскитѣ периоди въ развитието на цѣлото човѣчество. Детето повтаря въ съкратена форма раннитѣ епохи въ развитието на човѣчеството. Ето защо, този методъ, който е приложенъ въ голѣмъ масщабъ спрѣмо цѣлата култура, спрѣмо цѣлото човѣчество въ неговото детство, може да се приложи и спрѣмо детето.

И наистина, както човѣчеството въ своето детство не може да схване възвишенитѣ вѣчни истини въ тѣхната сжщина, въ тѣхната научна, логична форма, сжщо тъй и детето поради умствената си недоразвитостъ не може да стори туй. И както при зазоряването на всѣка култура сж си служили съ тия символични митове и легенди, за да направятъ достъпни на народната душа висшитѣ истини, сжщото трѣбва да направимъ и за детето въ периода на основното училище. И както народната душа, тъй подготвена въ своето детство чрезъ тия легенди и митове, после става способна да ги разбере въ научната имъ форма, ежщо тъй и когато детето усвои и преживѣе тия символични легенди, митове и разкази, следъ туй става единъ съзрѣващъ процесъ въ неговото подсъзнание, и то, когато порастне, става готово и способно да разбере най-отвлеченитѣ вѣчни истини въ формата на принципи и закони.

Ето защо възпитателътъ въ основното училище може да използва богатия материалъ на древнитѣ митологии: източна, гръцка, германска, славянска, и пр. Той може да използва и красивитѣ символи отъ произведенията на писатели, които съ вдъхновение и вът-

решно прозрѣние сж облѣкли въ художествена символична дреха възвишенитѣ истини. Такъвъ е напр, красивиятъ симеолъ на Нова-лисъ за синьото цвѣте въ романа му „Хенрихъ фонъ Офтердингенъ“, после легендата за синята птица отъ Метерлинкъ, за потъналата камбана отъ Хауптманъ и пр.

Възпитателътъ може да използва и многобройнитѣ символични легенди въ беседитѣ на Учителя, напр. легендата за царъ Зензибо (4 беседа отъ 5 серия), за докторъ Фурио (пакъ тамъ), за Ивершии (въ 12 беседа отъ 5 серия), за Самсунъ Ели (въ 11 беседа, 6 серия), за Муса-Бентамъ (въ 23 беседа отъ 7 серия), за Анунцио и Салвий (въ 13 беседа отъ 7 серия), за Саваатъ-Амонъ-Ра (въ 18 беседа отъ 8 серия) и пр.

Но както окултнитѣ школи на древността сж проявили творчество при създаването на древнитѣ митологии, по сжщия начинъ и възпитателътъ, освенъ готовия материалъ, може да твори и нови символи, въ които да въплотява възвишени истини. Въ това отношение той трѣбва да събуди художника въ себе си. Освенъ туй той трѣбва да владѣе великата философия на живота и да развие въ себе си усѣтъ за вѣчнитѣ истини.

* * *

Отъ гореизложеното се вижда, каква свѣтлина хвърля окултната наука върху проблемитѣ на живота, и специално и върху проблемитѣ на митологията — върху нейния произходъ, значение и мисия въ развитието на човѣчеството.

Georg Nordmann

Въ наши дни

Има ценности въ живота, къмъ които човѣкъ не може да се приближи, безъ да е изпиталъ горчивинитѣ на много разочарования. За едни натури е достатъчно само едно хрумване, и тѣ веднага разбиратъ много нѣща. За други, сжщитѣ нѣща се разкриватъ по пжтя на хиляди борби, лутаници и много страдания. Тѣмко за такива, които се движатъ по камениститѣ урви на живота, е казано, че „работятъ много, а придобиватъ малко“.

Народитѣ въ нашата съвременность, взети като цѣлостни единици, приличатъ на хората отъ втората категория. Тѣхния възходъ — духовенъ и материаленъ — е труденъ, защото тия, които ржководятъ сждбинитѣ имъ, иматъ лоша паметъ и твърде малко се съобразяватъ съ нерадостната картина на недалечното минало.

Следъ всѣка катастрофа народитѣ даватъ обетъ за „миренъ трудъ и културно развитие“, но щомъ настѣпятъ по-добри дни, пробудената жажда за обсебване, скрита въ съзнанието на водачитѣ, тика къмъ едно опиянение, къмъ едно самозабравяне, което покрива съ облакъ будното съзнание, висшитѣ човѣшки и божествени потребности

и се насочва отново към животинския инстинктъ, който граби, владѣе, дроби и тъпче всички нѣща, които напомнятъ за достойнството на човѣшкия произходъ. Хората, които обикновено иматъ слаба устойчивостъ и сж податливи на внушения, особено такива, които дразнятъ грубитѣ емоции, забравятъ всичко възвишено и свято и трѣгватъ по пжтищата, които отвеждатъ отново въ лепливата калъ на нищетата. Въ такива дни е трудно да се приказва за една скрита възвишена радостъ на душата, която се ражда въ вътрешния миръ на нашето Азъ, защото грубитѣ трепети отвѣнъ поглѣщатъ цѣлото внимание и всичката воля. Въ такива дни вътрешния подвигъ на човѣка, който дири пжтя на истината и въздига обичта между хората като най-върховенъ законъ въ живота, се счита за анахронизъмъ и слѣповѣрие.

Ако хората имаха очи, тѣ щѣха да видятъ, какъ измамната суета плете мрежи за рѣящитѣ се безцелно въ живота, готови да се хванатъ въ тая страшна сеть, а отъ друга страна биха видѣли, че людетѣ, като дирятъ пжтя къмъ възхода, помагатъ съ своитѣ мисли на свѣта, съ своята любовъ, съ копнежа на душитѣ си.

Ние сега преживѣваме времето на едно такова заспиване. Въ атмосферата на нашитѣ дни съскатъ като разярени змии алчността, злобата, егоизмътъ. Хората живѣятъ отдѣлено, уединени и изолирани въ изяждащи ги тревоги, едно диво надпреварване въ измама расте, заедно съ грамадния растежъ на техниката, която скрати разстоянието въ физически смисълъ, ала разлжчи сърдцата въ студени недосегаеми далечини. За свѣта се подготвя нова катастрофа, която несрѣчно се прикрива отъ маневритѣ на дипломацията. За подготовката на идващото зло си служатъ съ методитѣ на внушението, които, не може да се отрече, сж доста тънки и майсторски.

Всѣкжде се говори за миръ, всички се надпрѣварватъ да манифестиратъ волята си за запазване мира, а тайно се въоръжаватъ. Тая лъжа — недостойна за тия, които се смѣтатъ много културни и водятъ човѣчеството, нѣма да остане безъ последствия. Въ живота има закони, които работятъ безшумно, но чиято работа е могща и неотмѣнна. Когато надъ свѣта легнатъ облацитѣ на омразата, насаждана ловко отъ агенти на лъжата, и гнѣвнитѣ свѣткавици на жестокостта започнатъ своята работа, тогава чакъ ще се пробуди запалата съвестъ, у човѣка и той ще падне ничкомъ да проси милостъ. Тогава ще плѣзнатъ адепти на мира и „човѣщината“ и народитѣ пакъ ще обещаваатъ, че ще живѣятъ въ „миръ и културно развитие“

Тогава чакъ всички ще разбератъ, защо е имало съсрѣдоточени, мълчаливи, но упорити работници въ полето на духовния растежъ, тогава ще проумѣятъ, защо въ вихъра на нѣвгашното пиянство е имало оазиси на духовна трезвостъ, къмъ която тѣ отпращаха погледи на високомѣрие.

Човѣкъ, както и цѣлъ народъ, разбира въ огъня на страданията онѣзъ, което иначе не може или не желае да разбере.

Правиленъ и неправиленъ почеркъ

Разгледайте, коя да е страница отъ нѣкоя книга. Какво ще видите? Еднакви букви, принадлежащи на единъ и същъ печатенъ стилъ, наредени на еднакви разстояния въ отдѣлнитѣ думи, въ редове съ еднаква дължина, следващи на едно и също разстояние единъ подъ другъ. Цѣлиятъ текстъ, съставенъ отъ хоризонтални, еднакво дълги редове, може да се затвори въ единъ правоъгълникъ, около който се бѣлѣятъ по-широки или по-тъсни полета. Ето ви единъ шаблонъ на правилностъ.

Това, обаче, е печатъ, не писмо. Никой почеркъ не може да ви даде такъва изискана правилностъ. Ржката, колкото и да се обучава, не може да бѣде машина. Хиляди упражнения по каллиграфия не сж въ състояние да дисциплиниратъ ржката така, че да пише съ машинна правилностъ. Наистина, има художници-декоратори, които могатъ да ви напишатъ заглавието на една книга съ идеално правилни, стилизовани букви или да изработятъ единъ художественъ адресъ, въ който, покрай художественото изпълнение, е запазено главно изискване за правилностъ: хоризонтални и успоредни помежду си редове, еднакви по размѣръ букви, наредени приблизително на еднакво разстояние. Въ всѣка художествена работа, обаче, често се нарушава строгата симетрия и еднаквостъ, които придаватъ тягостно еднообразие и монотонностъ на писмото и го шаблонизиратъ.

И все пакъ, колкото нежелателно да е строго-правилното писане като по каллиграфнитѣ шаблони, колкото и нежелателенъ да е правилниятъ писарски или търговски почеркъ съ неговата конвенционалностъ, почеркътъ на единъ човѣкъ съ изработенъ характеръ трѣбва да притежава известна правилностъ. И наистина, единъ разхвърленъ почеркъ, въ който не сж спазени елементарнитѣ изисквания за правилностъ, прави, преди всичко, крайно неестетично впечатление. Кой би нарѣкълъ красивъ единъ почеркъ, въ който буквитѣ постоянно се мѣнятъ по форма, голѣмина, наклонъ и интензивностъ, — ту по-едри, ту по-дребни, ту по-сгъстени, ту по-разредени; едни наклонени влѣво, други — вдѣсно или прави; едни нагоре, други надолу, едни надебелени, други по-тънки, едни натруфени, съ излишни и често просташки украшения, други едва изписани и неясни. Ако пъкъ и редоветѣ не сж успоредни, поне приблизително, ако разстоянията помежду имъ постоянно се мѣнятъ, ние сме предъ единъ типиченъ неправиленъ почеркъ, обремененъ съ всички недъзи на едно графично разстройство. Не ще и дума, че рѣдко се срещатъ такива крайно неправилни почерци, отрупани съ всички гореизброени бѣлѣзи на неправилностъ. Присѣтствието, обаче, на нѣкои отъ тѣхъ вече очертава почерка като повече или по-малко неправиленъ.

Какво е сега характерното значение на правилния и неправиленъ почеркъ изобщо?

Правилниятъ почеркъ, въ който буквитѣ иматъ приблизително еднаква голѣмина (респ. малкитѣ и голѣми букви), следватъ приблизително еднакъвъ наклонъ (всичкитѣ прави или всичкитѣ наведени), показватъ единъ опредѣленъ ритъмъ въ надебеляванията и изтъняванията на линиитѣ, едно равномерно редуване и гъстота на буквитѣ, най-сетне успоредностъ и ед-

накво разстояние на редоветъ, говори изобщо за една по спокойна, по-уравновѣсена, по-разсждъчна и дисциплинирана натура, чиито чувства и афекти сж достатъчно дисциплинирани, а въображението е или слабо или овладѣно. Такъвъ почеркъ е изразъ на една рационализация на душевната енергия.

Дали, обаче, имаме предъ насъ хора съ уравновесенъ характеръ, които се направляватъ отъ разума и волята, у които чувствата се проявяватъ въ една красива форма, а въображението е подчинено на една творческа воля, или имаме нѣкои отъ ония посрѣдствени натури, податливи на външна дисциплина, покорни и послушни, способни да усвоятъ едно количество полезни знания и сръжности, известни външни форми и правила, да се подчинятъ на известенъ установенъ редъ, това ще преценимъ по други бѣлези на почерка. Защото всѣкому е известно, че много посрѣдствени хора, безъ определена индивидуалност и характеръ иматъ често типично правилень почеркъ. И наистина, тия хора, приспособени къмъ околната срѣда, усвоили известна професия, въ която не се изискватъ особени познания и творчество, нито пъкъ е съпроводена съ голѣми напрежения и будност, пишатъ правилно, този пътъ вече въ буквална смисълъ на думата — сиречь пишатъ „по правила“. Разбира се, почеркътъ на тия хора почти винаги бива баналень.

Неправилниятъ почеркъ показва изобщо живъ темпераментъ, активни чувства и лекоподвижно въображение. Той е характеренъ за емоционалнитъ и импулсивни натури. Този почеркъ често е признакъ на живъ и чувствителень натюрелъ, на творческо въображение. Но той е характеренъ и за ония колебливи, нерешителни и промѣнчиви натури, у които настроения, чувства, влечения, симпатии, антипатии постоянно се мѣнятъ. Съ една речъ, той е бѣлегъ и на слабохарактерностъ и непостоянство. И въ този случай, за да се прецени, къмъ кой типъ спада индивидътъ съ повече или по-малко неправиленъ почеркъ, трѣбва бездруго да се взематъ подъ внимание и други графични бѣлези.

Неправилността на почерка е изобщо сложна графична проява — тя изразява или чувствителностъ и фантазия, или силни афекти и импулсивностъ, или нервна раздразнителностъ и болезнена чувствителностъ, или намѣса на известни съображения, произлизащи отъ скритностъ, пестеливостъ и пр. Отъ каквото, обаче, и да се обуславятъ особеноститъ на неправиленъ почеркъ, очевидно е, че при него липсватъ дисциплината, рационализацията, мѣрката и издръжливостта, които сж характерни за правилния почеркъ.

фиг. 1

нервна бързина по всички направления, едни нагоре, други надолу, едни изписани по-ясно, други полуизписани, а трети редуцирани въ една проста линия, едни тънки, едва набелѣзани, а други цѣли надобелени — показва голѣма нервна раздразнителностъ, силна възбудимостъ, липса на самообладание. Това е почеркъ на

Така запримѣръ единъ почеркъ като този, който даваме на фиг. 1 като образецъ на неправиленъ почеркъ — различно голѣми букви, разхвърлени съ

единъ фантастъ, на единъ човѣкъ съ силно въображение, което постоянно спъва логичния ходъ на мисълта. Силнитѣ надебелявания на мѣсти, рѣзкото редуциране на цѣли букви въ една черта показватъ ако не воля, то поне импулсивностъ, склонностъ къмъ рѣзко разрешаване на известни въпроси, безъ никакви логични доводи, безъ да се щадятъ чувствата на околнитѣ. Други бѣлѣзи показватъ, че на индивида съ този почеркъ не му липсва интелигентностъ и бърза схватливостъ, нито известенъ естетиченъ вкусъ, колкото и да избива на чудачество и екстравагантностъ.

Or Epiménide était cétos

фиг. 2

Въ примѣра за правилень почеркъ на фиг. 2 личатъ нѣкои отъ бѣлѣзитѣ, характерни за тоя видъ почеркъ. Хора, които пишатъ така, очевидно, обичатъ реда, опредѣленитѣ, завършени форми: тѣмъ е чуждъ полета на въображението, тънката чувствителностъ и експанзивностъ. Разсѣдливи, тѣ говорятъ спокойно, логично, съ отбрани думи, обносикитѣ имъ сж учтиви и коректни, облеклото просто, но грижливо.

Отъ краткото изложение на въпроса за правилния и неправиленъ почеркъ е ясно, че този сложенъ графиченъ признакъ отразява нагледно известни страни отъ личността на човѣка. Като по диаграма, ние можемъ да сѣдимъ отъ почерка си за онова, що ни липсва, за да имаме правилень почеркъ. И следователно, чрезъ воля ние можемъ съзнателно да си въздействуваме за изправяне на нѣкои черти отъ нашия характеръ.

Упражняването въ правилно писане е единъ простъ и естественъ начинъ за развиване на самообладание и воля.

Прости имъ!

Човѣкъ трѣбва да вникне въ смисъла на думитѣ на Христа: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и живота“, за да разбере тѣхната дълбока сжщина, — да разбере, че нѣма другъ пжтъ, по който човѣкъ може да се движи въ своето развитие, освенъ показанія отъ Него, че нѣма друга истина, до която разумътъ може да се добере, освенъ изявената отъ Него, и че нѣма другъ животъ, който струва да бжде постигнатъ, освенъ придобития отъ Сина Божи. Наистина, Христосъ е завършекъ на цикъла на еволюцията на човѣка, и затова всѣки животъ, независимо отъ степенята на своето развитие, има символичното си отражение въ Христа — общия символъ на тритѣ реалности: пжтъ, истина и животъ.

Това е, между другото, голѣмото значение на Христа — че той е единъ общъ символъ, въ който всѣко съзнание — все едно каква висота и будностъ е постигнало — може да намѣри своето отражение въ него, да схване чрезъ него своето отношение къмъ реалността.

Обаче не само отдѣлниятъ индивидъ може да намѣри отражение на своето състояние, като се обърне къмъ Христа, а и цѣлото човѣчество може да схване отношението си къмъ реалността, като определи, къмъ коя частъ на този вѣченъ символъ, Христосъ, попада дадена епоха.

Колкото и теоретично и отвлечено да изглежда твърдението, че даденъ стадий отъ личния или цѣлокупенъ човѣшки животъ намира отражение въ символа Христосъ, то е въ сжщностъ най-практичното ръководство за съзнателното и правилно преминаване въ следващия стадий на живота. Това обяснява и всеобщо наблюдаваниятъ фактъ, че хора, които изучаватъ живота на Христа, които дори само четатъ Свещеното писание, обикновено постъпватъ по-правилно, защото съзнателно или не, тѣ се намиратъ въ едно определено отношение къмъ великата, неизмѣнна реалностъ.

Отъ гледище на отдѣлнитѣ членове на едно общество, всѣки по отдѣлно взетъ, може въ различни мѣста на символа Христосъ да намѣри отражение на своето сегашно състояние. Като почнемъ отъ възвишенитѣ синове Божии, които сж преминали еволюционния цикълъ, и свършимъ съ онѣзи, които можемъ да отнесемъ къмъ оная частъ отъ символа Христосъ, когато Той е билъ носенъ на ржце при бѣгството въ Египетъ, сиречъ съ онѣзи, които все още се справятъ съ материалнитѣ мжчнотии на земния животъ.

Отъ гледище на цѣлото човѣчество, обаче, епохата, която то преживѣва, може общо за всички да се отнесе къмъ една определена частъ на Общия символъ.

Като вземемъ предвидъ разнитѣ непримирими философски течения, които се кръстосватъ въ мислитѣ на събудени даже умове; като наблюдаваме всѣкидневнитѣ вътрешни конфликти у всички между повелителния гласъ на дълга и неподчинимия стремежъ къмъ свобода, които разпъватъ на кръстъ душата на човѣка; като проследимъ и кръстосанитѣ и преплетени интереси, които разкъсватъ обществото и често причиняватъ да се лѣятъ кърви отъ тѣлото му, ние лесно можемъ да схванемъ, че човѣчеството е само на две крачки отъ онзи великъ процесъ, наричанъ обикновено възкресение — „новото,

което иде“; че и ние сме въ онази стадия на символа Христосъ, познатата като разпятие.

Взето като цѣло, човѣчеството преживѣва своето идейно, душевно и материално разпятие.

Това показва и единствено свободниятъ човѣшки разумъ — не-прикованата човѣшка глава: това показватъ и похитителитѣ и хулителиѣ на всичко идеално — сжщитѣ мжчители на старата Голгота; това показватъ и ония явления, които предвещаватъ края на всичко. гнило, както капещитѣ есенни листа предвещаватъ идването на зимата.

Всички, като части отъ общото човѣшко тѣло, сме разпнати.

Въпросътъ, обаче, не е тамъ. Важното е, не какъ сме, а какво трѣбва да правимъ.

Великиятъ символъ Христосъ ни посочва съ ясни думи правилната стѣпка въ този моментъ. „И когато дсйдоха на мѣстото, което се наричаше лобно, тамъ разпѣнаха Него и злодейцитѣ. А Исусъ казваше: „Отче прости имъ, защото не знаятъ, що правятъ“.

Прости имъ! Това е великото нѣщо, което може да направишъ, когато богатството ти е отнето, мишцитѣ ти сж приковани, и ти стоишъ увисналъ посрѣдъ безмилостнитѣ хулигани.

Прости имъ!

Безъ разлика какво трѣбва да вършишъ за личния си напредъкъ, ти само ще го ускоришъ и, за да изпълнишъ дълга си като частица отъ прикованото на кръстъ човѣчество, на всички, които заграбватъ въ каси богатството и оставятъ хиляди да бедствуватъ; на всички, които забиватъ съ предразсждъци знанието на кръста; на всички, които изтощаватъ съ суевѣрия човѣшкитѣ сили, на всички. прости имъ.

Мирчо

П. М-въ

Астрологията въ миналото и днесъ

„Една отъ съществениѣ цели на всѣка естественонаучна дейность е да направи въз-
можно предсказването на бждещи събития“.

Проф. В. Оствалдъ.

Известно е, че само нѣкои мѣста отъ „тъмнитѣ пророчества“ на Нострадамуса (1503—1566) сж понятни за читателитѣ. Отъ тия мѣста, обаче, става ясно, че Нострадамусъ е предвидѣлъ между друго френската революция — „годината 1789, за която ще се казва, че е начало на нова ера“, идването на Наполеона — „Близо до Италия ще се роди императоръ, който ще струва скъпо на царството...“. Нѣщо повече — той е далъ и имената на исторически лица, които сж живѣли нѣколко вѣка по-късно.

До скоро не се знаеше съ положителность, по какъвъ пжтъ Нострадамусъ е стигналъ до своитѣ предсказания, граничеши съ ясно-видството. Самъ той не е намѣрилъ за нужно да освѣтли напълно и тоя въпросъ. Въ писмото си до Хенриха II, при когото е билъ придворенъ лѣкаръ, Нострадамусъ се задоволява да забележи само, че предсказанията сж направени възъ основа на египетски и персийски документи, които той е трѣбвало да изгори, за да не попаднатъ въ недостойни ржце.

Отъ изследванията на П. Пиобъ, който изглежда пръвъ успѣ да дешифрира литературното завещание на Нострадамуса, се установява, че въ случая имаме работа съ една астрологическа система, която познава Кеплеровитѣ закони, закона за гравитацията, планетитѣ Уранъ и Нептунъ и то много десетилѣтия и даже столѣтия, преди официалната наука да се бѣ добрала до тия открития. Сжщиятъ авторъ твърди още, че Нострадамусъ ни е оставилъ въ произведенията си, въ сжщность, своята висша наука, забулена съ нѣколко шифри, и че предсказанията, направени „съ точность до секунда въ времето и нѣколко сантиметра въ пространството“, сж само илюстрация на изложената теория.

Обаче, и самиятъ Пиобъ не смѣе да съобщи въ своя трудъ „Тайната на Нострадамуса“ (1927 г.) нѣщо повече отъ нѣкои общи положения и нѣколко странични, но твърде интересни подробности, т. е. колкото да покаже, че действително е разкрилъ ключоветѣ на загадъчното наследство на великия астрологъ.

На всѣки случай, сега може да се каже, че и ако нѣмаше никакви други доказателства за астрологически предвиждания, предсказанията на Нострадамуса биха били неопровержимо свидетелство за това, че нѣкога е имало една сигурна астрология — типичната предсказателна наука. Прогнозитѣ на нѣкои съвременни астролози, които често ни смайватъ съ своята точность, идватъ отъ своя страна да показатъ, че тая наука сжществува и въ наши дни.

Ние нѣмаме, обаче, предвидъ астрологията на нѣкогашнитѣ и днешни посветени, защото за нея ни липсватъ почти всѣкакви данни. Европейскиятъ културенъ цикълъ е заварилъ общодостъпната астро-

логия въ напълно разнебитено състояние. Отъ съществуващите въ древността нѣколко екзотерически системи до насъ е достигнала по-цѣлостно една, която съ своята космофизическа основа е и най-близка до менталитета на съвременното човѣчество. Настоящиятъ бѣгълъ исторически прегледъ се отнася до тая именно европейска астрологическа традиция.

* * *

Сглобена отъ остатъците на една солидна наука, традиционната астрология, въ своя стремежъ да установи наново законотърната връзка между космичните явления отъ една страна и живота върху нашата планета отъ друга страна, е засѣгнала единъ жизненъ проблемъ и съ това е предизвикала съответна реакция. Както въ древността, така и въ по-ново време тя е имала ожесточени противници и горещи защитници.

Общо взето, въ миналото, когато чувството и знанието за единството въ вселената и за органическата връзка на отдѣлните ѝ части е било по-живо, астрологията се е радвала дори на особена почитъ. Въ течение на вѣковете тя е имала на своя страна едни отъ най-големите представители на човѣчеството, нѣкои отъ които първоначално сж били враждебно настроени къмъ нея.

Характерно е, напримѣръ, обстоятелството, че трима отъ най-големите лѣкари въ историята — Хипократъ, Галенъ и Парацелзъ — сж се занимавали активно съ астрология. Хипократъ, бащата на медицината, е смяталъ, че „оня, който не познава астрологията, заслужава по-скоро името глупецъ, отколкото името лѣкаръ“.

Въ школата на Питагора е било задължително изучаването на математиката и астрологията. Последната се е считала като привилегия на мъдреца. „Остави заблудените да действуватъ безъ цель и основание, а ти ще трѣбва въ настоящето да наблюдавашъ бъдещето“.

Тѣй като астрологията често се схваща като фантазиране на мечтателно настроени души, не е безинтересно да се спомене, че и Беконъ, човѣкътъ, който въведе експерименталния методъ въ съвременната наука, сжщо е билъ единъ отъ почитателите на астрологията.

Между почитателите на науката за астралните влияния намираме още умове като Платонъ, Аристотелъ, Сенека, Данте, Джордано Бруно, Спиноза, Шекспиръ, Гьоте, Лайбницъ и други.

Привърженици на астрологията сж били и астрономи като Птолемея, Тихо де Брахе, Нюгонъ и Кеплеръ, който е оставилъ толкова литература върху тая областъ, че би трѣбвало да бжде разгледанъ отдѣлно.

Въ лицето на Моренъ дьо Вилфраншъ (1583—1656), лѣкаръ и професоръ по математика въ Колежъ дьо Франсъ, традиционната астрология е имала последния си голѣмъ представителъ. Моренъ, „най-научниятъ духъ и най-свѣтлиятъ талантъ, който се е появилъ въ астрологията до сега“ (Х. Селва), пръвъ въвежда рационалното и критично изучаване на завареното астрологическо наследство и така е създалъ „една стройна, логична и добре обмислена система“ (Синдбадъ — д-ръ Вайсъ), изложена въ неговата двадесетъ и шесть томна „Астрология галика“.

Твърди се, че никой още не е успял да посочи едно погрешно предсказание на тоя майсторъ астрологъ. Това важи, изглежда, и за най-смѣлитѣ му твърдения. Така, поканенъ да присѣтствува при раждането на Людовигъ XIV, Моренъ е предсказалъ, че бждещиятъ монархъ ще царува 57 години.

Не по-малко куриозно е обстоятелството, че Кромвелъ, сигурно единъ отъ най-трезвитѣ държавници, които историята познава, е разчиталъ на това предсказание на Морена като на положителенъ фактъ, който впрочемъ се е потвърдилъ отъ живота. (Фонъ Себотендорфъ).

* * *

Следъ Морена започва упадъкътъ на астрологията.

Причинитѣ трѣбва да се дирятъ отчасти у самитѣ астролози. Използуването на астрологията за търговски цели, отъ една страна, и неспособността на мнозинството астролози да се справятъ съ оскъждната и затова извънредно трудна материя, отъ друга страна, сж допринесли не малко за дискредитирането на предсказателната наука на древнитѣ мъдреци.

Но, тия упрѣци, които впрочемъ могатъ да се направятъ почти въ всѣка научна областъ, засѣгатъ астролозитѣ, не и астрологията.

За компрометирането на астрологията сж съдействували, обаче, доста много и нейнитѣ противници и то съ своята неосведоменостъ, съ криви заключения и, може би, поради липса на добра воля.

Нашата цель, безъ съмнение, не е да доказваме чрезъ теоретически построения правотата на нашитѣ възгледи, тъй като смѣтаме, че единственъ опитътъ е мѣродавенъ при установяване стойността на астрологическитѣ принципи. Все пакъ, не можемъ да не кажемъ по нѣколко думи и за критикитѣ, които се явяватъ на астрологията отъ страна на нейнитѣ противници.

Така, нѣкои отъ тѣхъ отричатъ астрологията отъ страхъ предъ детерминизма. А всеизвестно е, че има детерминисти които нѣматъ нищо общо съ астрологията; знаятъ се отъ друга страна и не малко астролози, които съвсемъ не сж фаталисти. Всѣки, който е прочелъ нѣкое по-голѣмо ръководство по астрология, сигурно е срещналъ дветѣ стари астрологически максими: „звездитѣ правятъ наклоненъ, но не принуждаватъ“ и още „звездитѣ управляватъ съдбата, но мъдрецътъ управлява звездитѣ“. А и най-модерни автори говорятъ за „условенъ детерминизъмъ“ и „условна свобода на волята“ (фонъ Кльоцлеръ).

Прочее, едно излишно недоразумение.

Други отричатъ астрологията пакъ а priori, понеже не могли да си представятъ какъ е възможно планетитѣ да влияятъ върху живота на земята.

Безспорно, съмнението има своитѣ добри страни. То освобождава отъ труда да се проучватъ неприятни въпроси, и освенъ това, човѣкъ може да мине за „критиченъ умъ“. Въ случая се забравя само, че отричането съвсемъ не е разрешение на даденъ проблемъ, и че упоритото затваряне очи предъ фактитѣ е не по-малко смѣшно, отколкото слѣпото вѣрване. Така напр., ако се приеме горната логика, ще трѣбва да се обяватъ за невалидни всички природни закони и явления, докато тѣ не бждатъ обяснени и „признати“.

Впрочемъ, не за пръвъ пътъ човѣчеството отхвърля фактитѣ по простата причина, че последнитѣ не подхождатъ на господствуващия мирогледъ. Не е много далечъ отъ насъ епохата, когато подъ страхъ на най-голѣмо наказание бѣ забранено да се говори за въртението на земята. Но колкото отрицателното отношение тогава измѣни нѣщо въ естествения редъ на работитѣ, толкова то може да измѣни фактитѣ и въ нашия случай.

За критицитѣ отъ тая категория нищо не значи и състоятелството, че редица свѣтила на човѣчеството сж били привърженици на астрологията. Това становище — формално вѣрно — се чува твърде често и съ огледъ на това заслужава да бжде разгледано по-отблизо.

Преди всичко трѣбва да се забележи, че ако мненията на първоразредни учени още не сж доказателство за истинността на астрологията, то не по-малко абсурдно е отъ друга страна да се допуска, че свръхкритични умове като Кеплеръ напримѣрь, сж могли да се забавляватъ и вѣрватъ въ праздни фантазии и дори да ги отстояватъ въпрѣки всички неудобства.

Освенъ това, тукъ се изпускатъ изъ предвидъ и още нѣкои важни моменти. Забравя се, че онѣзи, които съ иронична или снизходителна усмивка приказватъ за астрологическото суевѣрие на Кеплеровци, обикновено нѣматъ ни най-малко понятие отъ въпроситѣ, върху които се произнасятъ съ такава авторитетностъ. Отъ друга страна, критикуванитѣ сж не само хора, оставили дълбока следа въ официалната наука, не само сж познавали спорната областъ, но сж имали и резултати отъ своитѣ изследвания въ нея.

Ясно е, че при това положение нѣма мѣсто за сериозно разискване.

Между отрицателитѣ има, обаче, и такива, които познаватъ астрологическата теория. Тѣхната грѣшка е, очевидно, че не сж я опитали на практика. Единъ отъ тѣхъ е проф. А. Краузе.

Колкото е солиденъ въ първата часть на своята „Астрология“, кждето излага основнитѣ принципи на астралнитѣ влияния и изнася добросъвестно редица сбжднали се астрологически предсказания, толкова изглежда неубедителенъ въ критичния отдѣлъ на книгата си. Въ една глава отъ тоя отдѣлъ проф. Краузе повдига нѣколко щекотливи астрологически проблеми, въ друга се опитва да обясни сбждналитѣ се предсказания и най-после неочаквано тегли заключението, че „Коперниковото откритие за хелиоцентричността на слънчевата система е подронило за винаги почвата на астрологията“.

Нѣма никакво съмнение, че традиционната астрология далечъ не е успѣла още да се справи съ всички свои трудности. Оставяме на страна въпроса, дали повдигнатитѣ отъ проф. Краузе проблеми сж наистина неразрешими дори при сегашното състояние на астрологическото знание. Нѣщо повече, би могло да се посочатъ и други въпроси, които чакатъ своето разрешение. Но това не може да бжде доказателство за „ненаучността“ на астрологията. Кой ще посочи науката, която е превъзмогнала всичкитѣ си затруднения?

Както и други автори, проф. Краузе иска да обясни сбждналитѣ се астрологически предсказания съ теорията на вѣроятноститѣ, която допуска случайното сбждане на нѣкои отъ многото предсказания.

Но, тукъ възниква въпросътъ, какъ е възможно случайно да се сбжднатъ всичкитѣ перипетии въ даденъ животъ? А самиятъ проф. Краузе говори за два такива случаи — житейскитѣ пѣтища на два датски принца сж протекли точно така, както сж били предварително описани отъ Тихо де Брахе и само животътъ на третия е направилъ отклонение.

Съ каква случайностъ ще се обясни и другиятъ фактъ, че единъ Моренъ не се е излѣгалъ нито въ едно отъ своитѣ предсказания?

„Тая случайностъ, все пакъ, би била чудновата, ако постоянно се „стреми“ само да потвърждава астрологическитѣ твърдения“ (Фолъ Кльоклеръ).

Хелиоцентричността на слънчевата система е била не веднажъ изтъквана като аргументъ противъ геоцентричния начинъ на работа на традиционната астрология, но най-малко можеше да се очаква, че и проф. Краузе ще прибегне къмъ тоя аргументъ.

Собствено, като центъръ на астралнитѣ влияния се взима не центърътъ на земята, а мѣстото на събитието. И ясно защо. Влиянието на слънцето въ даденъ моментъ спрѣмо разнитѣ точки на земята е най-различно, вследствие на което нѣкъде имаме зима, на други мѣста лѣтни горещини, въ едното полукълбо — день, въ противоположното — нощъ. Естествено, за астрологията е важно влиянието, което слънцето упражнява тъкмо въ точката, която я интересува. Значи, строго взето, имаме не геоцентрична, а локоцентрична, или, както я нарича единъ американски авторъ, антропоцентрична ориентация.

Едва ли ще отрече нѣкой, че една хелиоцентрична астрология е мислима. Но, сжщо така, не е трудно да се допусне, че една такава астрология дохожда подъ съображение на първо мѣсто за своя центъръ — слънцето, а само по косвенъ пѣтъ „по отражение“, и за нашата земя. Изледванията на астронома д-ръ Крицингеръ идватъ да потвърдятъ това теоретическо допускане. Въ своята книга „Пулсътъ на свѣта“ той установява отъ една страна връзката между обиколкитѣ на планетитѣ около слънцето, респективно тѣхнитѣ съвпади спрѣмо него и появата на слънчевитѣ петна. Отъ друга страна, той посочва паралелизма между слънчевитѣ петна и наблюдаванитѣ цикли въ атмосфернитѣ и обществено-исторически процеси върху нашата земя.

Повикътъ срещу „геоцентричната ориентация“ на астрологията изхожда отъ погрѣшната предпоставка, че астрологията е рожба на геоцентричния мирогледъ и, следователно, трѣбва да бжде погребана съ него. Недоразумението се дължи на обстоятелството, че се смѣсватъ две съвършено различни нѣща — устройството на слънчевата система съ силовитѣ отношения между небеснитѣ тѣла. Нѣма нужда отъ силно въображение, за да се разбере, че каквото и да е устройството на нашата планетна система, всѣки нейнъ членъ, значи и Земята, е центъръ на влияния съгласно закона на гравитацията. Понятно е сжщо, че конкретно за нашата земя дохождатъ подъ съображение главно геоцентрично ориентирани радиации на тая грандиозна космична симфония. А да се отрича, че планетитѣ упражняватъ прѣко влияние върху земята, би значило да дойдемъ до абсурдното заключение, че „хелиоцентричността на слънчевата система е подрвила почвата и на гра-

витацията между нашата планета и останалите небесни тела като ориентирана геоцентрично“.

Впрочем, при разрешаването и на тоя въпрос последна дума има опитът, а неговите показания не остават никакво съмнение въ тоя пунктъ.

Така или иначе, съ съдействието на свои и чужди, астрологическата мисъл след Морена залъзва лека-полека. Презъ 18. векъ тя е все още застъпена въ нѣкои университети — Йена, Хале, Дрезденъ и пр. Въ началото на миналото столѣтие само малцина се занимаватъ вече съ това „суевѣрие“ или „шарлатанство“.

* * *

Едва най-новото време отбелъзва нѣколко по-сериозни опити за възстановяване на Халдейската мѣдростъ. Едни отъ тия опити сѫ направени отъ астрологическа страна, други принадлежатъ на представители на официалната наука.

Като изразъ на това ново въяне се появи една доста богата литература върху разнитѣ области на астрологията — индивидуална, политическа, медицинска, метеорологическа, стопанска и др., обаче съвсемъ не може да се поддържа, че всички твърдения на тая литература съдържатъ сто процентови истини. Напротивъ, съ малки изключения, съвременната астрологическа литература дори не достига нивото на старата (ф. Кльокаръ) и съдържа твърде много баластъ, тъй като „болшинството отъ съставителитѣ на хороскопи се задоволяватъ да следватъ слѣпо често противоречивитѣ данни на една обременена, понѣкога изопачена традиция“ (Г. Тамо).

Други астролози, види се, не особено възхитени отъ резултатитѣ, получени отъ тоя най-разпространенъ курсъ на „рецептарната“ астрология, дирятъ въ новаторства — често твърде смѣли — разрешението на съществуващитѣ затруднения.

Не е чудно, че качеството на ръководствата е убило интереса къмъ астрологията у не единъ критично настроенъ читателъ. Чудното е, че докато астрологията е била отричана като нелепа измислица, почти пренебрегната е била както отъ противници, тъй и отъ защитници, тъкмо най-логичната астрологическа система, предложена и блестящо приложена отъ Моренъ дьо Вилфраншъ. Както се спомена вече, авторътъ на „Астрология галика“ е стигналъ до своята метода чрезъ критично разглеждане и пречистване на заварения астрологически материалъ. Обаче, неговата детерминационна теория, „издържана въ строго научния духъ на Декартовия векъ“ (проф. Требюкъ), бѣ доскоро застъпена въ литературата само отъ едно елитно малцинство: въ Франция — главно отъ Х. Селва, въ Австрия — фрегатния капитанъ Фр. Швикертъ (Синдбадъ) и неговия сътрудникъ д-ръ мед. Вайсъ, въ Германия — предимно Кюръ. Напоследъкъ къмъ тая система се е присъединилъ и Карлъ Брандлеръ Прахтъ, създателътъ на астрологическото движение въ Германия въ ново време.

Първиятъ опитъ отъ научна страна да се провери истинността на астрологическата традиция е направенъ, както се знае, въ Франция отъ П. Шоанаръ (Фламбаръ) чрезъ прилагане на теорията на вѣроятноститѣ върху доста богатъ статистически материалъ. Кльокаръ въ Германия, Крафтъ въ Швейцария и много други вървятъ по сѣщия пътъ, като основаватъ своитѣ изследвания често върху десетки хиляди

случаи. Авторитѣ стоятъ на становището, че „тѣ сж готови да приематъ крайната присжда на обективнитѣ — т. е. обширни статистически провѣрки, независимо дали тя ще бжде за или противъ застѣпеното отъ тѣхъ гледище“ (Кльоклеръ). Другъ въпросъ е, че добитиятъ опитъ е неправиленъ отъ тѣхъ пионери на отхвърлената нѣкога астрология.

Понеже начинътъ на работа въ тоя случай е вече изнесенъ въ списанието — вижъ статиитѣ на Георги Радевъ въ първитѣ годишнини на „Житно зърно“ — ние можемъ да се задоволимъ само съ констатацията, че статистическиятъ методъ изясни редица прблеми по единъ очевиденъ начинъ. Нека споменемъ само проблемата за астралната наследственостъ. И ако тоя методъ не държи смѣтка за астрологическитѣ детерминации, въ който случай би далъ още по-голямъ резултати, за това има да съжаляватъ най-много привърженицитѣ на астрологията.

Докато въ горния случай имаме работа съ една предназначена провѣрка на стойността на астрологическата традиция, въ други случаи стоимъ при неочаквани пресрѣщания на официалната наука съ отречената наука за космичнитѣ влияния.

Презъ последнитѣ десетилѣтия науката се добра самсстоятелно до факти, които дойдоха да потвърдятъ редица твърдения на астрологическата традиция. Възъ основа на тия новооткрити зависимости между Космоса и нашата планета, върху които е писано сжщо доста обстойно въ списанието, можаха да се направятъ нѣкои забележителни предсказания. Нека споменемъ единъ случай за илюстрация.

Докато Требюкъ, професоръ по математика въ Сорбоната, е предсказалъ презъ 1912 година съ методитѣ на традиционната астрология настѣпването на общата война и убийството на Жореса за августъ 1914 год., директорътъ на Парижкия метеорологически институтъ е посочилъ възъ основа на новоустановенитѣ астрофизически зависимости още по-рано и не по-малко точно времето за избухване на свѣтовния пожаръ. (Последниятъ случай бѣ изнесенъ преди нѣколко години и отъ вестникъ Миръ въ статията „Астробиология“).

Паралелно съ това, все по-често се чуватъ гласове за реабилитиране на астрологията. Професори като Дришъ, Фервайенъ, Щрунцъ, Требюкъ, Бенешъ, Мюлеръ, Уле, астрономи като Вьолнеръ, Крицингеръ, Мирбахъ и цѣла редица учени смѣтатъ, че науката разполага вече съ достатъчно данни, за да започне наново изграждането на осмѣната нѣкога астрология или астробиология, космобиология, периодология, както я нарекоха нѣкои. Америка изпревари въ това отношение — тамъ сжществувва вече висше училище по астрология и сроднитѣ ѝ науки.

Естествено, и тукъ има възражение: по настоящемъ има не по-малко учени, които сж на противно мнение. Нека се изяснимъ.

Ние нѣмаме намѣрение да споменаваме имената на всички, които днесъ работятъ въ областта на астрологията. Нито пъкъ бихме могли да направимъ това, защото „много отъ нашитѣ най-голямъ хора въ интелектуалната областъ сж се занимавали съ астрология, но най-вечето отъ тѣхъ никога не сж се изказвали върху това, отъ страхъ да не бждатъ поставени на едно стѣпало съ шарлатанитѣ въ тая областъ — така нареченитѣ звездобройци и гадатели“ (Проф. Максъ

Мюлеръ) и защото това положение не се е измѣнило много и до наши дни.

Но, независимо отъ това, ние охотно ще се съгласимъ, че мнозинството учени днесъ сж на друго мнение. Обяснението на тоя фактъ е дадено още отъ Нютона. Когато веднажъ астрономътъ Халей е изказалъ своето очудване предъ Нютона отъ това, че единъ такъвъ свѣтълъ умъ като него може да се занимава съ суевѣрия като астрологията, Нютонъ му е отговорилъ просто: „Разликата между менъ и Васъ, Съръ, е тая, че азъ съмъ се занимавалъ съ въпроса“.

А и всѣки, който си даде трудъ да опита астрологическитѣ принципи на практика, се убеждава, че наистина привърженицитѣ сж прекалили, когато сж вѣрвали или си давали видъ, че притежаватъ ключоветъ на езотерическата астрология, но че и противникитѣ сж отишли въ друга крайностъ, като сж отрекли всѣкаква стойностъ на астрологическата традиция.

На всѣки случай, най-добре подготвенитѣ и най-критични автори, включително тия, които още не сж наклонни да признаятъ астрологията като пълноправна наука — Синдбадъ, д-ръ Вайсъ, Кльоκληръ, — сж единодушни въ твърдението си, че „милионократната статистика“ (Синдбадъ — д-ръ Вайсъ) е установила едно безспорно ядро истина въ астрологическата традиция.

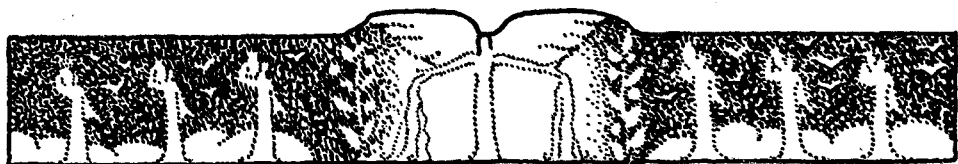
Крайно предпазливиятъ фонъ Кльоκληръ, резюмирайки изводитѣ отъ своитѣ статистични изследвания върху астрологическата прогноза, казва следното въ своята „Астрология, като опитна наука“ (1927 г.), снабдена съ предговоръ и издадена отъ проф. Хансъ Дришъ:

„Предсказателнитѣ срѣдства на астрологията се нуждаятъ — както всичко друго въ астрологията — отъ едно основно изследване и по-нататъшна разработка. Вземемъ ли предвидъ всичко, което говори за и противъ отдѣлнитѣ методи, то може, дори при спазване на най-голъма предпазливостъ, да се твърди:

„Нѣколко основи на астрологическото предсказание трѣбва да се разглеждатъ като статистично осигурени (транзити); при интензивна комбинация на тия осигурени елементи е дадена възможността за една продължителна прогноза, която опредѣля типичното въ събитията вѣрно по време, която, обаче, не може да каже нищо безусловно сигурно по отношение тежестъта на събитията, и която не обхваща сжщо всички събития на живота безъ остатъкъ“.

Тия обстоятелства даватъ право да се мисли, че имаме работа съ една естественонаучна областъ, която по настоящемъ нѣма право на гражданство поради това, че ние сме изгубили и още не сме успѣли да възстановимъ всичкитѣ ѣ закони.

Въпрѣки всички несъвършенства на съвременното астрологическо знание полученитѣ резултати, отъ една страна, сериознитѣ учени, които работятъ въ тая областъ, отъ друга страна, сж гаранция, че по рачо или по-късно ние ще бждемъ поставени наново въ притежание поне на частъ отъ може би най-интересната, и безспорно най-онеправданата отъ наукитѣ, науката за астралнитѣ влияния, която ще ни разкрие тайнитѣ и свещени връзки, сжществуващи между микрокосмоса и макрокосмоса.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Свѣтлиятъ домъ въ Розовата долина

Влакътъ лети къмъ Балкана. Отминаваме тракийското поле съ своитѣ градини, лозя и ниви и навлизаме въ Срѣдна гора, красива съ мекитѣ си, нѣжни, закръглени линии. Но ето, хълмоветѣ ѝ ставатъ все по-низки и се сливатъ вече съ полето. Ние сме вече въ Розовата долина. Предъ насъ се издига Балканътъ. Дълго съзерцавамъ Юмрукъ-чалъ, Мазалатъ, Озана. Какво чувство изпитвашъ, когато ги видишъ? Като че ли навлизашъ въ другъ свѣтъ, безкраенъ и вѣченъ, свѣтъ на чистота и мощъ,—сроденъ съ туй, което живѣе въ глѣбинитѣ на тво-ята душа!

Една свѣтла точка привлича вниманието ми. На сутриннитѣ слънчеви лъчи какъ ослѣпително е освѣтлена тя? Като че ли самата тя е центъръ, който прѣска свѣтлината си изъ обширната Розова долина. Коя е тая свѣтла точка, която тъй властно приковава погледа на всѣ-кого, който пжтува презъ тия мѣста?

Това е свѣтлиятъ домъ, — бисерътъ на Розовата долина, свѣти-ликътъ, говорещъ за будния духъ, който цари тукъ. Отъ далечъ се вижда той. Край него е китниятъ Мъглишъ.

Били ли сте въ Мъглишъ? Разположенъ е той въ самитѣ недра на Балкана, въ една тѣснина, вдадена въ планината, по двата брѣга на едноименната рѣка. Надъ селото величествено се издига върхътъ Попъкъ, а по-на изтокъ е другиятъ върхъ Кръстилча. Между тѣхъ, надъ селото, е „Градището“ — останки отъ крепостъ. Тѣ говорятъ за древната история на тия мѣста. Значи още отъ ранни времена туй мѣсто е привличало вниманието!

Още като влизамъ въ дома на братъ Р., отъ тамъ излиза кола. Той обяснява: Единъ отъ селото гради кжща и му праша колата си за помощъ. — Това разкрива цѣлъ единъ свѣтъ, въ който живѣятъ тия хора. Съ каква простота и естественостъ той изговаря тия думи, съдържащи една велика идея! Това показва, какъ народната душа има едно вътрешно разбиране на социални въпроси, своя дълбока социална философия.

Навѣкжде въ глѣбинитѣ на човѣшката душа е запазено нѣщо непокуварено и чисто: въ това е надеждата за красивия бжденъ день! Нѣкой ще строи кжща: другитѣ отиватъ да му помагатъ: едни му носятъ камъни, тухли, пѣськъ, варъ; други копаятъ основитѣ на кжщата; трети хранятъ работницитѣ. Това е тъй наречената „межия“, която дава богатъ материалъ за размишление. Тя показва, че въ народната

душа се криятъ красиви заложиби, мощни духовни сили. Тѣ говорятъ, че новото съзнание, коото иде, не е чуждо на славянския битъ. А коя е най-ярката отлика на това ново съзнание: животъ за другитѣ! Значи квасътъ на новата култура винаги е живѣлъ въ глѣбинитѣ на народната душа. Съ него тя е била кърмена съ вѣкове и хилядолѣтия. Върху тая сигурна основа може да се гради.

Буденъ кжтъ е Розовата долина. Мъглишъ е буденъ центъръ. Голѣма е интелигенцията му. Повече отъ стотина тукашни учители прѣскаатъ свѣтлина въ близки и далечни краища на страната. Лѣтно време тѣ се прибиратъ и даватъ особена окраска на селото. Но и всички останали сж будни. Още отъ старо време тѣ сж се прѣскали като бѣчвари въ далечни земи; тѣй сж се запознавали съ живота и туй е развивало тѣхната интелигентностъ. Когато говоришъ съ едного отъ тѣхъ, чувствувашъ, че предъ тебе е единъ човѣкъ уменъ, но не само уменъ, но и напредничавъ, който следи живота и се интересува отъ всички въпроси, които вълнуватъ днесъ едно будно съзнание. Щомъ посетите Мъглишъ, веднага нѣщо ще ви обърне внимание: тукъ ще срещнете, у млади и стари, почти всички видове напредничави, идейни движения и течения. Още отъ турско време нѣмало е нова идея, напредничаво течение, което да не намѣри отзвукъ въ душитѣ на мъглишани. По разнитъ въпроси на днешната култура мъглишанитѣ има мнение и то съзнателно, изходяще отъ свѣтогледъ. Той говори безискуствено, трезво, реалистично и сжщевременно идейно върху тѣхъ.

Ученицитѣ на Всемирното Братство тукъ отдавна мислятъ за салонъ. Трудно е вече да се събиратъ въ частни домове. Събиратъ се тѣ и обмислятъ всестранно въпроса. И намиратъ изходенъ пжтъ: нѣкои братя си даватъ нивитѣ на разположение. Ще ги работи братството. Ето източникътъ на срѣдства за постройка на бждния салонъ. Братъ Иванъ Черневъ дава 12 декара ниви за работа; друга година дава 18 декара. И други братя турятъ свои ниви на разположение на братството.

Златни класове вече сж готови за жътва. Ето, идатъ 30 души братя и сестри отъ тукъ и 20 души отъ Казанлъкъ. И тия, които не познаватъ сѣрпа, научаватъ се да жънатъ. Тия минути на обща идейна работа оставатъ като траенъ свѣтълъ образъ въ душитѣ имъ.

Тѣй се минаватъ нѣколко години. Защо да не почнатъ вече строежа на салона? Защо да отлагатъ повече? Но кжде да се строи? Има предложение за горния и за долния край на селото. Надделява второто мнение. Ето, братъ Иванъ Черневъ поднася като скромненъ даръ своето мѣсто. То е удобно, красиво, на едно възвишение, и отъ тамъ се откриватъ широки хоризонти: вижда се цѣлата източна частъ на Розовата долина. То е при самата борова гора.

И ето, едно лѣто*) вече се пристѣпва къмъ дѣло и то съ приготвление на материалитѣ за градежъ. Преди всички трѣбва да се приготвятъ тухли и камъни. Тухлитѣ правятъ въ сѣседнитѣ ниви. За изпичане на тухлитѣ съ свои кола докарватъ на мѣстото дърва и каменни вжглища. Камъни къртятъ въ единъ долъ на единъ километъръ

*) 1924 год.

разстояние от мѣстото на салона. Къртятъ ги съ бомби и съ свои коли ги пренасятъ до мѣстото на салона.

На следната пролѣтъ*) пристѣпватъ къмъ изкопаване основитѣ на самото мѣсто. То представлява каменистъ стрѣменъ брѣгъ. Предстои грамадна, трудна работа: изкопаване и изравняване на мѣстото. Кой ще стори това, ако не пакъ братята и сестритѣ? Всички тѣ сж тукъ. Единъ съидейникъ музикантъ посещава селото. Ударитѣ на лопатитѣ и мотикитѣ се придружаватъ отъ звуцитѣ на цигулката му. Съ туй като че ли иска да покаже, че дейността, стремжитѣ, копнежитѣ имъ иматъ нѣщо общо съ възвишения свѣтъ на хармонията.

Но сумитѣ, събрани отъ нивитѣ, далечъ не стигатъ. Тогазъ всѣки широко отваря сърдцето си и дава предъ олтаря на общото. Всѣки има съзнание: това, което притежава, не е негово, а на Цѣлото. Всѣки дава съ радостъ. Духътъ на новото е даването. Новиятъ типъ човѣкъ дава, както дава изворътъ отъ животворнитѣ си струи, както дава плодното дърво, както даватъ слънчевитѣ лъчи!

Това, което даватъ тия хора, е тѣхниятъ любовенъ даръ. Ето защо построенятъ свѣтълъ домъ е въплотена любовъ, кристализирана музика.

Кой ще пази сумитѣ? Единъ отъ млад тѣ братя. Всички иматъ пълно довѣрие въ него. Той води книжата, но никой не ги поглежда, никой не ги провѣрява. И той оправдава напълно общото довѣрие. Тѣ вѣрватъ единъ въ другъ, както всѣки вѣрва въ себе си. Никой не знае, кой колко е далъ. Защото всѣки знае, че всички сж дали отъ глѣбинитѣ на своята душа и сърдце: всички сж дали различно, но всѣки е далъ много, понеже дарътъ, придруженъ отъ топлината на любовта, има вътрешна цена; той е изобилень даръ. Днесъ, когато дебели прегради дѣлятъ душитѣ една отъ друга, красива картина е взаимното довѣрие между тия идеалисти.

И тоя братъ, който пази сумитѣ, харчи, харчи разумно за строежа, но никой не го пита за нищо. Никой не му иска смѣтка за нищо. Това сж новитѣ оношения, които идатъ. Тѣ ще внесатъ поезия въ живота. Кое може да внесе тая поезия въ човѣшкитѣ отношения? Само възвишена идея, която черпи сокове отъ една висша реалностъ, има въ себе си силата да събуди благороднитѣ потици на човѣшката душа.

Кипи животъ около салона. Следъ изкопаването на основитѣ работятъ и нѣколко души външни работници, но работата на съидейниците не престава. Салонътъ ще бжде двуетаженъ. Братята съ кола докарватъ 11 тона варъ. Всички носятъ вода, едни съ бурета, натоварони на коне, други съ кофи или котли. За варъта донасятъ 50 тона вода, освенъ водата за други нужди. Камънитѣ, тухлитѣ, пѣськътъ, прѣстѣта сж пренесени, Варъта трѣбва да се угаси по-скоро. Ето защо, тѣ жертвуватъ и отъ сѣна си; и една нощъ до късно гасятъ варъ. Работятъ при свѣтлината на ламби. Тая нощъ ще остане паметна въ тѣхното съзнание!

Братята и сестритѣ по смѣна носятъ всѣки день храна на работниците.

За всинца има работа около салона. Сестритѣ, и тѣ могатъ да

*) 1925 год.

работятъ: едни отъ тѣхъ носятъ камъни или вода, други гасятъ варь-та, а трети изравняватъ мѣстото.

Кое кара тия души да жънатъ братската жътва, да трошатъ камъни, да копаятъ и да работятъ около зданието? Дали високитѣ надници или други изгоди? Не! Една велика идея сгрѣва душитѣ имъ. Тия искрени души, откърмени всрѣдъ народа, работятъ, вдъхновени отъ високъ идеалъ. Вдъхновението имъ иде отъ съзнанието, че работятъ за нѣщо, което надраства личния имъ животъ. Никога една идея отъ крѣга на личния животъ не може да буди онака чиста радостъ. Тѣхниятъ възторгъ е облѣхване отъ духа на новата раса, която днесъ се ражда на земята.

Никой не ги насилва. Законътъ за любовта се проявява при свободата. Не може да има любовъ тамъ, дето нѣма свобода. Време е за усиленa полска работа. Другитѣ оратъ, сѣятъ, копаятъ, жънатъ или косятъ, а тия хора турятъ идейната работа надъ всичко: носятъ камъни, тухли, копаятъ основитѣ, жънатъ и пр. Тѣ тѣй умѣло разпредѣлятъ времето, че успѣватъ да свършатъ на време и своята работа. Кое имъ говори да турятъ общата работа на преденъ планъ? Дълбокото съзнание, че интереситѣ на Цѣлото сж тѣхни интереси. По този начинъ строежътъ на този салонъ е единъ видъ възпитателна, практична, опитна школа за едно ново съзнание.

Всичко това очудва другитѣ селяни. Нѣкои отъ тѣхъ сж въ недоумѣние. Тѣ не могатъ да разбератъ. Питатъ:

— Що правите?

Единъ имъ казва:

— Строимъ свободенъ университетъ. Той ще бжде свободенъ за всички, които желаятъ да се учатъ.

Нѣкой изявилъ желание да взематъ салона за болница. Единъ отъ съидейницитѣ казалъ:

— Днесъ хората сж болни. Нека дойдатъ тукъ, за да станатъ здрави.

Къмъ юний салонътъ е вече готовъ. Сжщата есенъ го измазватъ.

Нѣкои отъ селянитѣ казватъ:

— 12 семейства, и направиха здание, което струва 200,000 лева! Разбира се, похарчени сж по-малко срѣдства, понеже много отъ материалитѣ и голѣма частъ отъ труда е безплатенъ.

Мнозина, които сж идвали въ селото, сж казвали:

— Какъ е възможно постройка на такъвъ салонъ при такива условия?

Единъ чиновникъ въ Мъглищъ, шефъ на учреждение, казалъ:

— Шепа хора построиха този салонъ. Тѣ като се върнатъ дома вечерята отъ работа, отпргатъ добитѣка си и отиватъ въ тоя салонъ, за да се просвѣщаватъ. Два пжти седмично тѣ отиватъ тамъ, за да се учатъ. Нека бждатъ образецъ на всички.

Свѣтлиятъ домъ въ Розовата долина е символъ на утрешния день.

Идете въ Мъглищъ при тия възторжени души, за да видите плода на дѣлото имъ!

Идете въ Мъглищъ, за да имате вѣра въ човѣка, вѣра въ вѣчно младитѣ творчески сили на човѣшкия духъ!

ПРИТЧИ И ПРИКАЗКИ

Ели-Ра и Ариманъ-Дезъ

Години наредъ въ царството на Соломонъ-Ра идваха царски синове отъ близки и далечни царства, да искагъ ржката на неговата единствена дъщеря, Адита. За нейната мъдростъ и красота се приказваше по всичкитѣ краища на тѣхното царство. Тоя слухъ прехвърляше границитѣ и като благодатенъ вѣтъръ се носѣше по всички съседни страни. Уви! Нито единъ отъ тѣзи царски синове не се удостои съ това голѣмо щастие, да вземе най-красивата и най-умната жена на времето. Чакаше ли нѣкого тя? Това знаеха само ония, които можеха да четатъ бждещето и които все казваха: „Не е ударилъ часътъ“. Чакаше царътъ, чакаше и Адита.

И ето веднажъ въ тѣхното царство дойдоха двама царски синове. Млади князе на две различни царства. Тѣ идѣха отъ две противоположни страни, носѣха скъпи дарове, но цѣльта имъ бѣше една и сѣща — да опитатъ щастieto си, дано се сподобятъ съ нейното благоволение, негли се съгласи тя да последва единия или другия.

Тѣ бѣха излѣзли отъ границитѣ на своитѣ отечества, окрилени отъ надеждата, вдѣхновени отъ успѣха, не само съ натоварени камии, но надъ тѣхъ се носѣше благословията на велики жреци. Всѣки по отдѣлно вѣрваше, че царската дъщеря, Адита, него ще последва; такъвъ е билъ пжтътъ на тѣхнитѣ сѣдбини.

Когато предъ портитѣ на престолния градъ тѣ се срещнаха, тъменъ облакъ се извиси надъ тѣхъ. Буря можеше да се вдигне . . . Кому ще бжде Адита? Кое царство ще бжде удостоено съ нейното посещение, кой ще види зората на една невидена хубостъ, грѣйнала въ усмивката на едно рѣдко и лжчезарно създание — Адита, единствената дъщеря на великия Соломонъ-Ра? Предстоеше имъ борба. Това тѣ добре видѣха и разбраха. И двамата бѣха млади, силни, достойни за Адита. Чия ще бжде победата? Тайна! Това никой не знаеше.

Единиятъ се казваше Ели-Ра, а другиятъ Ариманъ-Дезъ. И двамата млади, хубави, стройни, съ блестящи очи, умни чела и горда осанка; но така различни! Небето и земята, сякашъ, се оглеждаха въ тѣхъ; красотата на деня и нощта се отразяваше въ тѣхния взоръ. И двамата бѣха приети съ голѣми почести. Тѣ бѣха изслушани по отдѣлно отъ младата царкиня. Какво можеше да каже тя? Кому да даде сърдцето си? Нейниятъ душевенъ покой бѣше смутенъ. Нейниятъ часъ бѣше ударилъ. Кого да избере? Тѣ бѣха еднакво богати,

знатни, млади. . . Адита трѣбваше да каже своята дума, да направи своя изборъ, безъ да накърни достойнството имъ, безъ да наруши взаимнитѣ отношения на владетелитѣ. И както винаги, мъдра въ своето царско величие, познавайки живота и свѣта, вѣрна на своя идеалъ, тя имъ каза: „Който отъ двамата излѣзе по-ученъ, по-мъдъръ, той ще бѣде моя избраникъ. За тази целъ всѣки ще ми покаже своето знание!“ Тогава тѣ хвърлиха жребие, кой отъ двамата да започне прѣвъ да се състезава. Прѣвъ Ели-Ра трѣбваше да покаже своето знание. И двамата бѣха учили въ най-прочутитѣ школи, при най-великитѣ учители на времето. Еднакво знаеха и разбираха мъдростта на вѣковетѣ. Владѣха еднакво природнитѣ сили, познаваха основнитѣ елементи на материята, знаеха законитѣ за нейния строежъ, можеха да я видоизмѣнятъ по своя воля. Можеха да влизатъ въ съзнанието на всичко живо отъ тритѣ царства, можеха да заповѣдватъ на стихийтѣ. Ученици на велики школи и знаменити учители, тѣ имаха, какво да покажатъ предъ Адита и да се състезаватъ съ своитѣ знания.

Ели-Ра знаеше, какво го чака. Ариманъ-Дезъ готовъ за борба и подвигъ, чакаше сигнала на борбата. Адита съ трепетъ очакваше изхода.

Борбата се започна. Ели-Ра можеше да очуди Адита, да блесне предъ нея. Неговото знание бѣше дълбоко като морската ширъ. Но той добре познаваше своя противникъ, познаваше го отъ вѣкове. Борбата трѣбваше да бѣде умѣла и ловка, спокойна и твърда. Борба на два свѣта, на две царства, на два живота. Трѣбваше да се подбератъ сръдствата. Трѣбваше да се отхвърлятъ всички ония, които еднакво бѣха познати на Ариманъ-Дезъ. Трѣбваше да си служи само съ това, което споредъ него бѣше недопустимо за оня. Прости и мощни истини, внедрени въ скрижалитѣ на най-дълбоката сжщностъ, предадени като свещени принципи отъ неговитѣ учители; най-сигурното, най-простото и истинско, но и най-недостъпно за Ариманъ-Дезъ. По тоя пѣтъ ще трѣгне той.

— Чрезъ мълчание, — си каза Ели-Ра — азъ ще стигна оня връхъ, недостъпенъ за Ариманъ-Дезъ. Когато Адита ме види тамъ, тя ще разбере, колко недостъпенъ и шеметенъ е той за безкрайното мнозинство.

Мисълта му доби форма, Ели-Ра безшумно се плѣзна по зелената повърхностъ на морето. Удари съ перкитѣ и се изгуби между рибитѣ, които на стада плуваха по тихитѣ морски води. Така безопасно бѣше тамъ... Адита следѣше съ притаенъ дѣхъ. И докато проследи незнайнитѣ следи на рибитѣ, Ариманъ-Дезъ изчезна. Една голѣма акула смути спокойния свѣтъ на рибитѣ. Тѣ се прѣснаха на ширъ, тя премина между тѣхъ и хищно догони една хубава и рѣдка риба съ блѣстящи люспи и гѣвкави движения. Акулата всѣки мигъ се приближаваше. И какво се готвѣше да направи тя? Акулитѣ открай вѣковетѣ знаеха само едно — безпощадно да гълтатъ. Ели-Ра видѣ опасността. Готовъ за нова борба, неговиятъ разумъ, пробуденъ въ съзнанието на рибата, пресмѣтна всичко.

— Чистота! — си рече той. Още по-шеметенъ връхъ за Ариманъ-Дезъ. Тамъ не ще ме стигне той.

Плесна за сетенъ пѣтъ въ солената вода и литна като гълъбъ въ простора. Уви! Ариманъ-Дезъ познаваше свѣта на чистотата. Не бѣше тайна за него, че великитѣ посветени боравѣха съ тоя най-

могщъ факторъ, условие за безсмъртие. И въ сщия мигъ той излѣзе на повърхността на морето и литна по следитѣ на гължба. Полски работници дигнаха глава и видѣха единъ соколъ, който догонваше беззащитния гължбъ.

Адита следѣше. Тя видѣ усилието на гължба да се изтрѣгне отъ хищнитѣ нокти на сокола и докато разбере, какво стана, тайно тя пожела въ душата си да се спаси невинниятъ гължбъ.

Ели-Ра будуваше. Той видѣ всичко. Той знаеше, какво го очаква, но и добре виждаше, какво му предстоеше да направи. Непознатъ и недостъпенъ е свѣтътъ, въ който мислѣше да слиза. Мощно качество, което събаря вѣковни стени, открива пѣтя къмъ небето.

— Смирение, — си каза той. Царска мантия на посветенитѣ, които виждатъ Лицето на Всевишния. Адита ще види. Това е неговото богатство.

Все по-ниско и по-ниско се спущаше гължбътъ, сетни усилия бѣха направени, и въ последния мигъ една овца се смѣси всрѣдъ планинското стадо на единъ младъ овчаръ. Ариманъ-Дезъ гордъ въ своята победа за мигъ се подвоуми. Ели-Ра не бѣше обикновенъ противникъ. И ето, той размисли — неприятельтъ на овцата бѣше хищниятъ вълкъ. Какво по-лесно отъ това! Нека Адита види неговата ловкостъ. И въ мигъ нещастната овца, отстранена въ планинската пѣтека, се видѣ предъ неизбежната опасностъ: къмъ нея идѣше вълкъ. Ели-Ра видѣ и разбра — несломима бѣше неговата сила, но трепетъ обхвана неговото сърдце. Колко страшенъ бѣше свѣтътъ на Ариманъ-Дезъ. И когато пресмѣтна, какво имаше още да покаже предъ Адита, той разбра, че имаше още две нѣща. Следъ това всичко ще бѣде изгубено или спечелено. Най-мощното ще остави най-подиръ. Нека тогава боговетъ на Ариманъ-Дезъ се смѣятъ, нека Адита трѣгне по неговия пѣтъ. За четвърти пѣтъ Ели-Ра проговори на себе си и гласътъ му прозвуча тѣжно:

— Доброта! — си рече той.

И въ мигъ се превърна на безобидна птица, чийто тремави движения я накараха да се сгуши подъ трѣстиката. Кротко и добро създание. . . Но и тоя пѣтъ нещастieto го дебнѣше неумолимо и жестоко; и тоя пѣтъ Ели-Ра бѣше победенъ. Ариманъ-Дезъ се превърна на лисица. Свѣтътъ на Ариманъ-Дезъ бѣше страшенъ, по-страшенъ и по-лошъ, отколкото Ели-Ра си мислѣше. Лисицата се готвѣше да се хвърли върху птицата. Тогава Ели-Ра опита последното си срѣдство, последното си оръжие, следъ което за винаги трѣбваше да се откаже отъ своята мечта, да се откаже отъ Адита, чийто лѣчезаренъ блѣсъкъ и красота се увеличаваха всѣки мигъ.

Предстоеше му последенъ опитъ. И той го направи. Прие най-голѣмитѣ страдания, натовари се съ тѣхъ доброволно и съ безкрайна любовъ и се обрече на тѣхъ. Сега трѣбваше да слѣзе въ недрата на земята, да изгуби всичко, да мине презъ най-голѣмия огънь, да влѣзе като храна въ човѣшкия свѣтъ, да се изгуби, да изчезне за цѣлото, въ цѣлото. — Саможертва! — рече той за сетенъ пѣтъ и се превърна на малко житно зрънце. Земята майчински го приласка, и то се сгуши въ нейната мека грѣдь.

Но Ариманъ-Дезъ не спѣше. И той бѣше решилъ да иде до край, да опита всичко, но да погуби Ели-Ра, да го изтрѣгне отъ лицето на земята, да не сжществува, за да спечели Адита, вѣчната и

безстрашна жрица на живота. И ето, той се превърна на кокошка и започна да рови земята, да кълве зрънцето.

Тогава... да, точно тогава стана друго, което бѣше така неочаквано за Ариманъ-Дезъ. Ели-Ра се превърна на човѣкъ и, за да спаси Адита отъ страшна напасть, за да спаси себе-си, за да стане вѣренъ на своята страна и нейнитѣ свещени повеления, той хвана птицата за главата и застана предъ Адита. Победата бѣше негова. Тя бѣше запечатана съ огнени слова. Ариманъ-Дезъ безпомощно стоеше предъ нозетѣ на Ели-Ра и молѣше за милость. Той искаше само едно: да го пуснатъ въ неговата страна.

Бащата на Адита искаше да се накаже Ариманъ-Дезъ така, че никога вече да не съществува той по лицето на земята. Адита не позволи. Ариманъ-Дезъ трѣбвало да се пусне на свобода.

— Но какъ, — рече царѣтъ; — той ще причини хиляди нещастия, кждето и да отиде съ това знание, съ тоя начинъ на действие и по тоя пжтъ, по който върви, пжтъ, чийто незнайни следи водятъ своето начало отъ най-страшната тъма...

— Не, отговори Адита, — той нищо не можѣ да направи на Ели-Ра. Мълнията на неговия мечъ никога не ще докосне сърдцето на Ели-Ра.

— Но Ели-Ра е единъ.

— До тогава Ариманъ-Дезъ ще съществува и ще прави това, което сж го научили. Той може да изчезне само тогава, когато всички станатъ като Ели-Ра. — Кога? едва чуто каза побѣлѣлиятъ владетель

— Кога?... бавно и тихо повтори Адита и нейнитѣ лазурни очи срещнаха тия на Ели-Ра и на земята се освети единъ великъ съюзъ...

Вѣкъ следъ вѣкъ, хилядолѣтия следъ хилядолѣтия, синоветѣ на Ели-Ра и Адита се увеличаватъ. Когато тѣ станатъ толкова много, че населятъ цѣлата земя, тогава нѣма да има мѣсто за Ариманъ-Дезъ; той самъ ще изчезне, ще се изгуби, ще се разтопи, както се топи ледена планина отъ лжчитѣ на горещото пролѣтно слънце.

Д. Антонова

Скалата

Отъ вѣкове стоеше тя изправена и горда,
високо на върха скала непоклатима.
Отъ бури несломима,
нехаеща ни дъждове, ни пекъ, тя гледаше далекъ
широкия просторъ, небеснитѣ лазури.

И нея първи лжчъ при изгрѣвъ слънце
огрѣваше съ привѣтъ.
Надъ нейната глава изгрѣваше привечеръ
вечерната звезда.

До нея домогналъ се човѣкътъ,
запѣваше съ възторгъ.
Орлитѣ за почивка кацахъ на нея, —
гранитния чертогъ.

Тѣй вѣкове премина тя на царствения тронъ.
Но дойде редъ и ней — скалата се пропука.
И рухна тя, съ екъ сепналъ планината,
разпрѣсната въ отломъци по сипея на долу.

Когато слънцето изгрѣ,
не го посрещна тя отъ царствения връхъ.
Но въ малкитѣ отломъци искрици заиграха.
Това кристали бѣха,
що вѣкове скалата бѣ крила въвъ сърце си.

Кълбо

Кой ми даде туй кълбо смотано?
Да не мога края му да видя!
Ахъ, не ми се смѣйте, че се питамъ
И се бавя вече толкозъ време.

День следъ день развивамъ, намотавамъ
И годинитѣ не идатъ въ помощи!
А пѣкъ възли, възли . . .
Уморихъ си прѣститѣ, очитѣ
Да се вирамъ, да развързвамъ само,
А не трѣбва да се кжсатъ нишки.

Ахъ, навѣрно катъ съмъ била малка,
Вплѣла съмъ го въвъ игри нехайно,
А сега го иска строга майка
Оправено, намотано цѣло!

S.

Ол. Славчева.

Тъче

Избѣга вече люта зима,
Започна слънце да пече,
Земята пѣстритѣ килими
Захвана бързо да тъче.

Съсъ жълто, синьо и червено
Совалкитѣ си пълни тя,
Огражда всичко съ зелено.
Тъче безспиръ листа, цвѣтя.

И бѣли, морави шарилки
Реди на тъмна канава,
И рѣси шарени гиздилки
Обилно въ младата трева.

Доприда още нова прежда,
Възглавки пѣстри да реди.
Грижливо всичкитѣ подрежда,
Кой мине — тамъ да поседи.

Отзиви, вести и книгописъ

Идеитъ на Всемирното Братство въ чужбина

Братъ Валтеръ Урбъ отъ Естония който гостува миналото лѣто на Изгрѣва, е предалъ — въ естонското метапсихическо списание: *Vaimsuse Jdeologia* (№ 2 апр. 1937 г.) впечатления си, както и своето гостуване въ България, така и, по специално, отъ гостуването си на Изгрѣва. Статията, която ще бжде отпечатана последователно въ нѣколко броя на поменатото по-горе естонско списание, носи заглавието:

На гости у великия Учителъ въ България.

Пжтни бележки и впечатления отъ членана на естонското метапсихично дружество В. У.

Следъ една кратка бележка отъ редакцията, която предава горнитѣ сведения, следва първата частъ отъ статията на бр. Урбъ, която тукъ даваме въ преводъ, надевайки се, че въ юнската книга ще можемъ да дадемъ на читателитѣ на „Житно Зърно“ и останалата частъ:

Миналата година презъ единъ лѣтенъ день, следъ като преодолѣхъ много трудности, можахъ да отпътувамъ за България. Пжтътъ ми минаваше презъ Рига, Варшава и Букурещъ.

Поради малкото мѣсто, съ което разполагамъ, ще предѣмъ на кжсо само ония свои наблюдения презъ време на пжтуването, които характеризиратъ донѣйде нѣкои отъ народитѣ и тѣхнитѣ отношения къмъ чужденцитѣ.

Най-близкитѣ ни съседи ме накараха да чакамъ половинъ часъ, докато намѣрятъ сгода да направятъ потрѣбната завѣрка на билета ми. По искането на единъ не особено любезенъ чиновникъ трѣбваше да направя една ненуждна обиколка по цѣлата станция, докато да завѣрятъ билета ми. Естонскиятъ ми паспортъ ни най-малко не опрости процедурата.

Като пристигнахъ въ Полша, отношенията видимо се измѣниха. Желѣзнопжтнитѣ чиновници, а сжщо и пжтницитѣ, бѣха крайно любезни и внимателни къмъ менъ. Виждайки, че ми предстои дълъгъ пжтъ, стараеха се да настанятъ пжтницитѣ въ други купета, отминавайки моето, за да ми дадатъ възможность да си почина.

Въ Ромъния трѣбваше да бжда постоянно на шрекъ, да следя постоянно за багажа си и да се погрижа да пристигна на време на границата, за да мога да заваря съответния параходъ. Влакътъ заминава отъ българската граница скоро следъ пристигане на парахода и ако на ромънската граница забавятъ връщането на документитѣ, то трѣбва да се отпътува съ следния параходъ, който заминава следъ 20 минути. Пжтникътъ рискува, обаче, да пристигне на българската граница едва следъ отпътуването на влака. Чиновницитѣ, отъ които зависи завѣрката на документитѣ, изглежда, че иматъ интересъ и вто-

рия параходъ да не остане безъ пжтници, затова се грижатъ за последнитѣ дотолкова, доколкото това имъ се диктува отъ лични облаги. Така че и азъ трѣбваше да остана да чакамъ следния параходъ. Но понеже познавамъ навицитѣ на представителитѣ на властѣта, опитахъ „познатия старъ начинъ“ и о, чудо, параходътъ замина 10 минути преди разписанието. Благодарение на това, азъ можахъ да пристигна въ България нѣколко минути преди заминаването на влака.

Преди да се кача на влака, направиха ми митническа провѣрка на документитѣ. Това, обаче, стана съ такава удивителна бързина и любезностъ, каквато не видѣхъ ни на единъ отъ другитѣ провѣрочни пунктове. На българска земя азъ чувствувахъ нѣщо родно. Хората бѣха приветливи, внимателни и услужливи, особено къмъ чужденцитѣ.

Българската земя е планинска. Влакътъ минава намѣста всрѣдъ високи планини. До София трѣбваше да минемъ 28 тунела и да се люшкаме въ вагона, като че ли плавахме съ параходъ. На нѣкои деца дори имъ приплѣ.

Въ София ме посрещнаха троица братя, които знаеха за пристигането ми, но не ме познаваха лично. Като ме посрещнаха най-сърдечно, съпроводиха ме до единъ хотелъ. Следъ като се поомихъ, отидохме пешъ до Изгрѣва — поселението на ученицитѣ на В. В. Братство.

„Изгрѣвъ“ се намира на едно високо и красиво мѣсто, на 3-4 клм. отъ центъра на София. Въ тази своеобразна колония и кжшитѣ сжщо така сж своеобразни — малки, повечето дървени. Почти всички сж заобиколени съ градинки. Никой, обаче, не кжса ни цвѣте, ни дори тревица.

На Изгрѣва има овощни градини и лозя. Ученицитѣ се хранятъ само съ растителна храна.

Нѣкои семейства си готвятъ отдѣлно, но често се ползватъ и отъ общата трапеза. Ядатъ малко: сутринъ чашка млѣко съ хлѣбъ, на обѣдъ нѣкаква вегетарианска госба, а вечеръ повечето чай съ бѣлъ хлѣбъ и особено българско сирене — кашкавалъ.

Прави силно впечатление стремежътъ къмъ чистота.

При пристигането ми на Изгрѣва ме представиха на много братя. Чувствувахъ се едно сърдечно отношение. Разговаряхме на поляната. Времето бѣ топло, слънчево. Следъ малко, обаче, небето се покри съ облаци и не следъ много завалѣ дъждъ. За най-голѣмо мое очудване никой отъ братята, съ които разговаряхъ, не обърна внимание на дъжда, нито ми предложи да се прислонимъ нейде. Ето защо, и азъ решихъ да остана съ тѣхъ, дори и да ме измокрѣше до кости дъжда. Това, обаче, не стана, понеже дъждътъ не бѣше силенъ и престана бързо.

Въ туй време масата се приготвяваше за закуска. Когато всички насядаха, и азъ бидохъ поканенъ да седна; всички започнаха да чакатъ идването на Учителя.

(Следва)

Звукъ и цвѣтъ

Въ списание „Човѣкътъ“, год. VI, кн. 7—8, 1937 год., е печатана статия „Изъ гънкитѣ на душата. Звукъ и цвѣтъ“ отъ проф. Вл. Марковъ. Статията се занимава предимно съ изследванията на проф. Волболдъ върху този въпросъ. Въ статията се изтъква близката връзка, която сжществува между цвѣтоветѣ и тоноветѣ. Проф. Волболдъ съобщава за стотици случаи на лица, които изживѣватъ при музикално

изпълнение или при отдѣлни тонове цвѣтни чувствувания, т. е. опредѣлени цвѣтове. Въ статията се казва между другото: „Този цвѣтенъ тонъ дълго време е вземанъ като нѣщо ненормално, болезнено. Днесъ се знае, че голѣмо число музикални, дори съвършено немусикални хора притежаватъ цвѣтния тонъ. Днесъ вече се твърди съ положителностъ, че всички хора притежаватъ способностъ да „чуватъ“ цвѣтове, но то е толкова слабо, че не стига до съзнанието ни. Тсва идва вече и отъ обстоятелството, че въ обикновения езикъ свързваме възприятията на тоновете съ различията въ свѣтлината. Високитѣ тонове наричаме свѣтли, а низкитѣ — тъмни. Изживѣването на цвѣтове не се възпроизвежда съзнателно. То се явява спонтанно, отъ само себе си. При нѣкои обстоятелства неговата интензивностъ значително се засилва. Стига се до това положение, че нѣкой пѣвецъ сѣди за чистотата на тоновете при изпълнението на едно музикално творение по чистотата на цвѣтовете, които е ималъ предъ себе си. Сѣщо и звуковете, които употребяваме въ говоримия езикъ можемъ да „чуваме“ като цвѣтове. Цвѣтовете у нѣкои се формиратъ въ картини, изгледи, дори се оформяватъ въ образи“.

И въ статията по-нататкъ се описва това, което разказва единъ музикантъ. Той казва, че при изпълнение на Моцартовата симфония въ солъ-миньоръ вижда свѣтло сребърни облаци, които въ срѣдата се отразяватъ розово; следъ това приематъ златно червенъ тонъ, докато най-сетне блестятъ смарагдово зелено. Цвѣтнитѣ облачни видѣния за него сѣ замрежени съ сребърни нишки, а съ засилване на музиката картината се разраства въ гигантски размѣри. Музиката на Вагнеръ: „Лоенгринъ“ на известни мѣста, гдето цигулкитѣ избликватъ на високо и въ нѣжни тонове, се представятъ въ замрежена синевина отъ сребристи нишки, а до-мажоръ предизвиква най-често зеленина.

Тукъ виждаме, какъ новитѣ изследвания все повече потвърждаватъ отдавна известнитѣ окултни истини. Последната винаги е твърдѣла за тѣсната връзка между тонъ и цвѣтъ; тая връзка става доста понятна вече и отъ обстоятелството, че както въ звуковата областъ, тъй и въ цвѣтната областъ основнитѣ елементи сѣ 7: 7 основни тона и 7 основни цвѣта. Руската ясновидка Унковска може даже да превърне въ музика една картина, да я изсвири или изпѣе! Тя, както изобщо ясновидецътъ, вижда при изпълнение на дадена музикална творба известни цвѣтове, които отговарятъ на характера на тоновете и на характера на цѣлата музика.

Нѣщо повече: Има съответствие не само между тонъ, цвѣтъ, но това съответствие е по-обширно: между тонъ, цвѣтъ, форма, движение и пр.

Жоливе-Кастело

Тая пролѣтъ се пресели отвъдъ известниятъ френски алхимикъ Жоливе-Кастело, който отъ 42 години издава списанието „La Rose Croix“, списание по хермечнитѣ науки, органъ на френското алхимично общество и на Розенкройцерското общество. Списанието има мотото „В с и ч к о е е д н о!“ Самото това мото вече показва духа, който като червена нишка минава презъ цѣлото списание: това е идеята за единството, което лежи въ основата на всички разнообразни прояви въ природата. Името тая идея Жоливе-Кастело прилага и по

отношение на химичните елементи. Понеже единството лежи въ основата на всичко, той иска да постави на научни основи алхимията и съсредоточава на модерната химия да получи превръщането на разни химични елементи въ злато. Преди повече от 10 години Жоливе-Кастело откри един нов начин за превръщане на някои метали въ злато. Но напоследък малко време, преди своето преселване отвъдъ, неговите усилия имаха една морална награда: Известният химикъ Раймондъ Лотие, професоръ въ Химическия институтъ въ Монпелие, е повторилъ опитите на Жоливе-Кастело точно по неговите указания. Той е направилъ 7 опита, отъ които при единия отъ десетъ грама употребени вещества е получилъ 100 милиграма злато. И съ писмо отъ 6 февруарий Раймондъ Лотие изложи на Жоливе-Кастело резултата на своите изследвания. Последниятъ въ едно свое писмо до Лотие казва, че този резултатъ е напълно задоволителенъ.

Въ 42-ти годишнини на горното списание може човѣкъ да проследи крачка по крачка идеите и борбите на Жоливе-Кастело,

Конгресъ на международното общество „Свърхличенъ животъ“.

Този конгресъ ще се състои въ Шебръ (Швейцария) презъ май т. г. Ние сме писали въ страниците на списанието за идеите и целите на това общество. Това общество работи за едно ново човѣчество, за една нова култура, въ която ще бжде надрастнатъ личниятъ животъ, „Надрастване на личния животъ“ — това е чъртата на новия човѣкъ. Това общество има клонове въ разните страни. Органътъ на френския клонъ е „La nouvelle vie“.

Дейността на това общество е радостно явление въ съвременния животъ и показва, че всрѣдъ външния шумъ на днешната епоха въ тишината възрастватъ и крепнатъ красивите цвѣта за единъ новъ животъ.

* * *

Баща и синъ. две беседи отъ Учителя. Стр. 36. Доставка се отъ Стоянъ Русевъ, ул. „Опълченска“, № 64, София. Цена 5 лева.

Учителятъ е държалъ първата беседа „Баща и синъ“ на 1 януарий, а втората „На своето мѣсто и на своето време“ — на 22 мартъ т. г.

Основната идея на тия беседи е следната: Съзнанието за своето отношение къмъ Цѣлото, къмъ цѣлокупния животъ отличава новиятъ човѣкъ. Той работи отъ любовъ къмъ всичко, понеже въ всички части той вижда проекция на Великото, на Цѣлото! Ако тая идея се приложи въ всички области на живота, животътъ ще вземе съвсемъ други форми.

Ето някои мисли отъ тия беседи:

„На съвременниятъ хора, богати и сиромаси, липсва любовъ. Който не е готовъ да се жертвува, той ще изпита всичките разочарования. Само любовта е въ сила да събере всички хора на едно мѣсто. Хората искатъ да бждатъ щастливи, да отидатъ при Христа. Христосъ живѣе въ любовта. Следователно, ако нѣмате любовъ въ себе си, вие не можете да бждете щастливи, не можете да отидете при Христа. Любовта е вратата за Царството Божие. Любовта носи Животъ, Свѣтлина и Свобода. Тя изключва всички заблуждения, всички криви разбирания. Сега азъ ви говоря така, за да се освободите отъ стария по-

рядъкът на нещата, от порядъка на насилието. Докато се пробуди божественото съзнание на човъка, той минава през голъми страдания и изпитания. Съвременнитъ хора се страхуватъ отъ страданието. Който люби, той отъ нищо не се бои. Въ края на краищата всъки човъкъ трѣбва да умре за старото, за човѣшкото и да влѣзе въ живота на любовта!“

Нови хора, романъ отъ Любомиръ Лулчевъ, издание на Ст. Атанасовъ. София, 1937 година. Страници 388. Цена 50 лева.

Когато житата зрѣятъ, разкази отъ Буча Бехаръ

Доставя се отъ автора: ул. „Царъ Асенъ“, № 56 — Ст.-Загора. Цена 15 л.

Това сж малки разкази изъ живота и бита на българския селянинъ. Ако бѣха само описания на селския животъ, каквито има премного въ българската белетристика, и то доста хубави, тази книжка не би представяла нѣщо ново и ценно. Ценното, обаче, тукъ е подбора на сюжети — подбора на такива събития изъ живота на хората, въ които особено силно изпъква нѣкоя мисль на природата, изразена съ живитъ думи на това, което обикновено наричаме човѣшки сждбини.

Не че авторката ги е дирила нарочно, съ ѓмисль, за да прокара нѣкаква тенденция, а просто ги е привлѣкла въ своето творческо въображение, защото душевно е настроена така, че може да ги вижда и да долавя скритата мисль на природата, изразена въ събитията на най-обикновения животъ дори.

Тя се е постарала да изтъкне тази мисль не като поука или сентенция — най-нехудожествениятъ начинъ въ една белетристична творба, — а по пжтя на художественото внушение, което се излъчва непосредствено отъ самия начинъ и тонъ на разказване.

Тъкмо туй непосредствено художествено внушение на известни идеи на природата, което упражняватъ разказитъ на Буча Бехаръ, е ценното въ тѣхъ. То е и, което рѣдко се среща въ много отъ битовитъ разкази.

Може много произведения отъ този родъ да превъзхождатъ по художествена стойностъ разказитъ на Буча Бехаръ, но малко обладаватъ качеството, което по-горе изтъкнахъ. Благодарение на него, тѣ се превръщатъ за околото на съзерцаващия читателъ въ красиви символични картини на човѣшкия животъ и битъ.

Le processus biologique comparé

Analogies et déductions. Les hommes nouveaux.

Le développement de toute l'humanité s'accomplit d'après des lois de la nature strictement déterminées. Ce qui se passe sous nos yeux depuis un certain nombre d'années dans la vie des peuples contemporains n'est autre chose que le résultat inévitable de l'application de ces lois. Et si nous les étudions attentivement, tout le développement de l'humanité — depuis la création de l'homme jusqu'à présent — nous paraîtra clair, et les grands cataclysmes destructifs qu'on nous signale ne nous étonneront aucunement.

Pour rendre cette pensée plus compréhensible nous nous servirons d'une analogie. Prenons la cellule et voyons comment elle se divise. On sait que la cellule est cette forme visible qui constitue le corps de toutes les espèces d'organismes : plante, animal et homme. La division des cellules appelée caryocinèse — des mots grecs „caryo“ (noyau) et „cinèse“ (mouvement) est un processus très complexe. Tout d'abord la cellule se trouve à l'état de repos : c'est la période pendant laquelle elle se prépare au grand travail qu'elle fournira plus tard dans la vie. Et les forces agissent alors en dedans d'elle, sans qu'on les aperçoive au dehors. Dans la phase suivante se produit la rupture du filament nucléaire, les deux corpuscules polaires émigrent vers les deux extrémités de la cellule où ils s'entourent de radiations astériennes. D'autres filaments occupent l'espace compris entre les deux pôles et constituent une sorte de fuseau. Les filaments nucléaires (chromosomes) se développent en fer à cheval et se déposent à l'équateur du fuseau, formant ainsi une espèce d'étoile (aster). Les filaments nucléaires se fendent ensuite longitudinalement et les moitiés en sont attirées les unes vers un pôle et les autres vers l'autre pôle, et forment en ce moment une double étoile (diaster). Les moitiés supérieures s'enlacent alors les unes aux autres et constituent le filament nucléaire du nouveau noyau. Le même processus s'effectue dans les moitiés inférieures. Entre les deux noyaux paraît une membrane séparative (entre les deux nouvelles cellules — filles).

Nous voyons que la division de la cellule donne lieu à de très grandes perturbations (fonte de la membrane nucléaire, disparition du noyau, rupture du filament nucléaire, migrations des corpuscules polaires et autres grands déplacements et changements. Celui qui n'est pas initié peut se dire que c'en est fait de la cellule, qu'il n'y a plus rien à en attendre. Mais finalement on obtient quelque chose d'admirable : deux nouvelles cellules. C'est-à-dire que toutes ces perturbations, qui pourraient remplir de crainte les ignorants, nous mènent en réalité vers quelque chose de beau, vers l'harmonie, vers quelque chose de hautement raisonnable.

Entre ce que nous venons d'exposer et la vie humaine, il y a une grande analogie. Prenons comme exemple l'état de l'humanité actuelle. Elle subit en ce moment la même division dans le processus biologique de son développement : elle passe par la dernière phase, vu que la monade humaine primitive dont elle est formée est près de la dernière, de la sixième période — le dédoublement. Dans la science occulte, cela s'appelle l'apparition de la sixième race. Mais comme cette fille est d'une plus noble origine, les préparatifs nécessaires à sa venue ont beaucoup plus d'ampleur et nous assistons à toutes sortes de modifications, de déplacements, de ruines

et de reconstructions dans les peuples et entre les peuples. Cependant cela ne doit effrayer personne: ce qui ne nous semble que ruines n'est après tout qu'un simple déplacement, ou bien encore une transformation où les matériaux passent d'un état dans un autre. Par exemple vous détruisez le rocher d'une montagne; il était l'ornement de tout un endroit; mais vous le faites dans l'intention de construire vos routes et vos villes. Le fracas occasionné par les coups assénés sur la roche peut remplir d'inquiétude tous les bergers d'alentour, qui se croiront en droit de supposer qu'il arrive quelque chose d'innaturel; cependant les gens civilisés qui veulent se faire faire des chemins et des habitations trouveront un sens à ce bruit et à cette destruction, car par là ils se procurent les matériaux nécessaires à la réalisation de leurs plans. Mais ces matériaux eux-mêmes, s'ils sont simplement transportés et entassés sans être employés, créeront d'autres difficultés. Il faudra donc les réduire en pierres très menues dont on couvrira le chemin. Sur cette couche de pierres on répandra du sable et le lourd rouleau que l'on fera ensuite passer sur le tout nous donnera une route bien unie, sans boue, propre à la circulation, une vraie voie de communication. D'un autre côté, avec les matériaux accumulés dans les villes, on élèvera de beaux bâtiments, des habitations commodes, des écoles et d'autres édifices nécessaires à la culture. Par conséquent, ce que nous observons dans le monde extérieur est l'expression de la vie que recèle la monade humaine et dont nous avons fait mention plus haut. Ne voyons-nous pas la même analogie chez le peintre qui ne peut se mettre à faire quelque grand tableau avant d'avoir préalablement vu mûrir, au soleil de sa pensée, l'idée dont il avait joyeusement salué la naissance. Ce n'est qu'après de longues et sérieuses réflexions qu'il prépare sa toile, ses couleurs et ses pinceaux; et installé dans un atelier clair et commode, il commence à réaliser son oeuvre, du dedans au dehors. Quand un illustre artiste commence à travailler, on ne le voit pas vêtu de ses habits de fête; il n'est pas chaussé de ses plus beaux souliers et n'est pas coiffé du chapeau de cérémonie; sa mise est des plus simples au contraire; un long vêtement blanc retenu à la taille par une étroite ceinture, aux pieds des pantoufles et un chapeau ordinaire sur ses cheveux ébouriffés. Debout devant son chevalet, le regard sur la toile, tenant de la main droite son pinceau et de la gauche sa palette, il est pareil à la cellule primitive dans l'état de repos et il se met au travail. Si l'artiste veut représenter une personne de profil, il ne lui mettra qu'un oeil — c'est la première étoile; s'il veut nous la montrer de face — cinquième situation appelée bistellair, il lui mettra deux yeux, et dans la sixième, il fixera la forme entière de la figure et la détachera du fond blanc du tableau.

C'est précisément ce qui a lieu en ce moment: ce peintre auguste qui a commencé à réaliser son oeuvre colossale, recouvre déjà les lois de ses couleurs et les lecteurs ne sont plus à même de les lire exactement, ces lois; un changement intérieur s'opère dans l'âme de l'homme, ce qui fait qu'il ne voit plus ce qu'il voyait auparavant, et ce qui était autrefois plein de sens pour lui en est dépourvu à présent. Il va sans dire que ce n'est qu'apparent comme sont apparents pour les bergers le fracas et la démolition du rocher dont nous avons parlé plus haut. Dans la science, cela s'appelle dégénération. Par exemple, si nous chauffons de l'eau, elle se transforme en vapeur et „disparaît". La dégénération est le processus du passage d'un état dans un autre. Et l'humanité contemporaine, dans le processus de son développement, passe, d'après la même loi, d'un état dans

un autre. Les hommes se trouveront bientôt dans l'état du papillon qui ne se réjouit plus à la vue des feuilles comme il le faisait antérieurement et par nécessité, vu qu'elles constituaient sa nourriture ; mais présentement il s'y pose, paisible, sans leur causer le moindre mal. Il ne les endommage en aucune façon car son attention est dirigée sur autre chose — sur le suc des „fleurs“. Celles-ci lui étaient indifférentes, sans contenu, auparavant, alors qu'il était chenille, mais depuis qu'il a abandonné cet état pour entrer dans le „nouveau“ elles sont devenues l'objet de sa vie. Nous devons par conséquent tout simplement reconnaître ce fait : une nouvelle force est entrée dans le monde et elle y agit de façon très sensible.

Le changement qui a lieu nous deviendra clair si nous prenons comme exemple la création de l'homme. — Lorsque Dieu le fit de terre, l'homme n'avait qu'une conscience très peu développée ; mais lorsque Dieu lui insuffla dans les narines le souffle de vie, il devint une âme vivante, c'est-à-dire qu'il fut doué d'entendement, de raison et d'intelligence, ce qui le mettait à même de discerner les différentes situations et les changements dans les manifestations de l'esprit humain. Cela signifie donc que l'homme se sentit vivre d'une autre „vie“ dès qu'il posséda la raison ; et par sa raison et par son entendement, par sa conscience et par l'action de sa volonté, il se distingua immédiatement des animaux : il était entré dans une nouvelle culture. Il s'adonna alors au jardinage et prit plaisir à voir pousser tout ce qu'il avait planté et à en recueillir les fruits ; c'est précisément cet art qu'il avait appris au paradis terrestre. Lorsqu'il en sortit, il se mit à l'agriculture et apprit à couper les arbres, à casser les pierres et à construire des maisons. Dans cette phase où il a atteint les dernières limites, il a expérimenté toutes les situations de la vie ; il n'est rien qu'il n'ait essayé ; il a parcouru en tous sens et connu les moindres recoins de ce petit lac — de ce petit monde de la terre — où il a vécu ; il a tout bu, tout mangé, et ne trouvant plus de quoi se nourrir dans ce petit monde il s'est exposé à cette faim moderne connue sous le nom de neurasthénie : cette maladie n'est autre chose que la faim spirituelle. Ce qui caractérise les différentes phases de la maladie, c'est qu'il manque à l'homme tous les éléments dans lesquels sa vie pourrait régulièrement se manifester. C'est en cela que consiste le changement survenu dans l'homme en tant qu'individu.

Par conséquent, nos conceptions du monde, nos différentes manières d'envisager la vie individuelle et sociale, la religion, la famille, l'école, l'église etc. doivent subir un changement radical ; toutes ces choses doivent devenir autres, tant au point de vue de leur forme que de leur contenu et de leur signification. Si nous sommes raisonnables, ces changements se feront d'après la manière naturelle de l'évolution, c'est-à-dire sans aucune sorte de secousse ni de catastrophe ; s'il y a réaction de notre part, si nous recourons à la force, ils se feront selon la loi de la nécessité, par des moyens violents. La nature agit d'ailleurs aussi de même : lorsqu'une personne est malade, elle lui dit de jeûner quel que temps jusqu'à ce que les forces qui fonctionnent dans l'organisme humain reviennent à leur état naturel. Mais si cette personne viole ces simples règles et mange comme à l'ordinaire, sans tenir compte de son état, elle doit infailliblement s'attendre à de mauvais résultats. Et la société contemporaine qui est également bien malade pour avoir avalé tant d'éléments malsains, doit absolument les rendre, les rejeter loin d'elle si elle veut guérir.

Et l'on pourrait citer bien des cas encore de l'analogie qui existe entre la division des cellules et les phases par lesquelles passe l'humanité. Dans une machine, le travail est distribué entre les parties; cependant ce n'est pas la machine qui fait cette répartition, mais la force intelligente qui travaille. Et dans la cellule, nous avons une institution où une force intelligente s'occupe de la distribution des travaux. De sorte que ce n'est pas la cellule par elle-même qui produit ces changements, mais la force intelligente qui se manifeste par elle. Cette cellule est le champ où travaillent les sages lois de la nature.*) La cellule est une projection du monde spirituel dans le monde physique. Elle se modifie par suite de l'activité d'une force raisonnable. C'est cette dernière qui amène le passage de la cellule d'une phase dans une autre, ainsi que le changement de ses méthodes d'activité. De cette manière, la cellule se perfectionne; elle passe d'une forme et d'une structure plus simples en quelque chose de plus complexe, tout comme un champ inculte et stérile peut être converti en jardin sans qu'il ait cependant produit lui-même cette transformation.

*) Une nouvelle biologie est en train de naître, une biologie qui ne considère pas seulement le côté matériel des processus mais qui porte son attention sur les forces plus profondes qui s'y manifestent. La nouvelle biologie examine déjà le côté psychique des processus physiologiques. Et beaucoup de biologistes très distingués sont déjà des adhérents du néolamarckisme ou du psycholamarckisme. Le nouveau qui s'approche se manifeste dans toutes les régions, et dans la biologie il se fait déjà tout particulièrement et puissamment sentir.

Редакцията доставя книгитъ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ срещу 30 лева.

„ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТЪ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ срещу 20 лева.

**Продължава подписката за записване абонати
за ЕДИНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА
на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“**

**Продължава подписката за записване абонати за
ЕДИНАДЕСЕТАТА годишнина на сп. „ЖИТНО
ЗЪРНО“, която почна през Януарий 1937 г.**

**Абонаментът остава и за XI-та годишнина пакъ същия
— минималния за този родъ списания — 80 лв.**

**Редакционният комитетъ на сп. „Житно Зърно“ ще направи всичко
възможно и презъ единадесетата годишнина за още по-голѣ-
мото подобрене на списанието. Това ще може да се
постигне по-добре при навременното и редовно заплащане
на абонамента отъ страна на нашитѣ абонати.**

**Върно на своя пжтъ, „Житно Зърно“ ще работи и за напредъ за
духовното издигане на човѣка. Само духовната
култура е въ състояние да донесе истин-
ски блага и да издигне всѣки народъ и
всѣки човѣкъ.**

**Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така
радушно, както до сега. Вѣрваме, че нашитѣ абонати
ще работятъ много по-усърдно за разпростра-
нението му, отколкото досега.**

**Нека „Житно Зърно“ стане насжщна нужда за всѣки домъ!
Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София**

Суми се прашатъ чрезъ пощ. чекова смѣтка № 1597

Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“

Boîte postale № 270

SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levass ou 40 Frs. Frs.
